

Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija  
Sveučilište u Rijeci  
Akademska godina 2022. / 2023.

Preddiplomski sveučilišni studij  
*Logopedija*

Izvedbeni plan nastave preddiplomskog sveučilišnog studija *Logopedija*  
u zimskom semestru 2022. / 2023. akademske godine

## Godina 1, Semestar I.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Temelji hrvatskoga jezika
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30 + 0 + 30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda, 14:00 – 18:00, FFRI 138 učionica
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maša Plešković
Kabinet	F – 608 (6. kat)
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	
e-mail	masa.pleskovic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
Razlika između sustava i standarda (I1). Standardni jezik – norma – kodifikacija (I1). Varijeteti hrvatskoga standardnog jezika (I2). Dijalekatska raznolikost hrvatskoga jezika (I3). Jezične razine: fonetika i fonologija, morfologija, tvorba riječi, sintaksa, semantika (I4, I5, I6, I7). Pragmalingvistika, sociolingvistika, kognitivna lingvistika (I7).	
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>	
Upoznavanje studenata sa strukturom hrvatskoga jezika i osnovnom jezičnom terminologijom ima za cilj osposobljavanje studenata za razumijevanje procesa jezičnoga usvajanja.	
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>	
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći:	
<ol style="list-style-type: none"> <li>objasniti pojam standardnoga jezika i pojam jezičnoga sustava</li> <li>objasniti pojam varijeteta u hrvatskome standardnom jeziku</li> <li>objasniti dijalekatsku raznolikost hrvatskoga jezika</li> <li>definirati temeljne pojmove svih jezičnih razina</li> <li>identificirati odstupanja na svim jezičnim razinama (s obzirom na varijetete hrvatskoga standardnog jezika)</li> <li>kompetentno primjenjivati normativna pravila i uzusna načela u svim jezičnim razinama (s obzirom na varijetete hrvatskoga standardnog jezika)</li> <li>provesti jezičnu analizu na morfološkoj, sintaktičkoj i tvorbenoj razini</li> <li>izdvojiti ključne značajke različitih suvremenih pristupa jeziku.</li> </ol>	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Vježbe	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Aktivnost na nastavi	1,5	25	
Pohađanje nastave	2	-	
Kontinuirana provjera znanja	2,5	75	
Završni ispit	nema	-	
UKUPNO	6	100	
<b>Kontinuirana provjera znanja</b>			
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave u obliku pisanih vježbi (najviše 35 ocjenskih bodova) te dvaju međuispita (koji ukupno nose 40 ocjenskih bodova). Pristup popravku međuispita omogućit će se u dodatnom terminu :			
– studentima koji su na pojedinom međuispitu u redovitom terminu ostvarili manje od 50 % bodova;			
– studentima koji zbog zdravstvenih razloga nisu mogli pristupiti polaganju međuispitu u redovitom terminu.			
<b>Aktivnost na nastavi</b>			
Redovito pohađanje nastave, priprema za nastavu i sudjelovanje u njezinu tijeku te redovito izvršavanje zadataka preko sustava za e-učenje Merlin (ili kojega drugoga oblika e-učenja).			
<b>Opće napomene</b>			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i aktivnosti u nastavi, a najmanje 50 % iz ovih dviju skupina aktivnosti.			
<b>Ukupna ocjena uspjeha</b>			
Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Bičanić, A. et. al. (2013) Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika. Zagreb: Croatica (str.127–382).			
2. Frančić, A. – Hudeček, L. – Mihaljević, M. (2005) Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.			
3. Hudeček, L. – Mihaljević, M. (2017) Hrvatska školska gramatika. Zagreb: IHJJ; <a href="https://gramatika.hr/">https://gramatika.hr/</a> .			

4. Mićanović, K. (20061, 20082) ) Hrvatski s naglaskom. Standard i jezični varijeteti. Zagreb: Disput.
5. Silić, J. (2006) Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika. Zagreb: Disput
<b>IZBORNA LITERATURA</b>
1. Barić et al. (1995): Hrvatska gramatika. Zagreb: Školska knjiga.
2. Hrvatski jezični savjetnik (1999). Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Pergamena – Školske novine.
3. Jelaska, Z. (prir.) (2005) Hrvatski kao drugi i strani jezik. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
4. Jezični savjeti. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, <a href="http://jezicni-savjetnik.hr/">http://jezicni-savjetnik.hr/</a> .
5. Samardžija, M. (prir.) (1999), Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika. Zagreb: Matica hrvatska.
6. Silić, J. i Pranjković, I. (2005 ili 2007), Gramatika hrvatskoga jezika. Zagreb: Školska knjiga.
7. Pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje: <a href="http://pravopis.hr/">http://pravopis.hr/</a> .
8. Težak, S., Babić, S. (2000 ili koje kasnije izdanje) Gramatika hrvatskog jezika. Zagreb: Školska knjiga.
9. Trask, R. L. (2005), Temeljni lingvistički pojmovi. Zagreb: Školska knjiga.
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>
Studenti imaju obavezu pohađanja nastave (70 % sati ukupne nastave). Smiju izostati najviše tri puta sa sati predavanja i vježbi. U slučaju neopravdanih izostanaka, dobit će zadatak u obliku seminarskog rada koji treba predati do 22. siječnja 2021.
Od studenata se očekuje točnost i sudjelovanje na nastavi. Mole se studenti da ne kasne na početak predavanja te da s predavanja i vježbi ne odlaze prije njihova kraja. Uporaba mobilnih telefona nije dopuštena. Studenti su dužni aktivno sudjelovati u izvođenju nastave i unaprijed se pripremati kad to bude od njih zatraženo.
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• konzultacije</li> <li>• elektronička pošta</li> <li>• sustav za e-učenje Merlin</li> <li>• mrežne stranice sveučilišnoga studija Logopedija</li> </ul>
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• u vrijeme konzultacija</li> <li>• elektroničkom poštom</li> </ul> <p>Nastavnik nije dužan u vrijeme tjednoga odmora i neradnih dana pružati uslugu elektroničke komunikacije.</p>
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>
Nema završnoga ispita.
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>
<b>Akademska čestitost</b>
Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i> .
Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
5.10.	Hrvatski jezik – uvodno predavanje
12.10.	Sustav, standard, norma
19.10.	Funkcionalni stilovi hrvatskoga standardnog jezika
26.10.	Pojam varijeteta
2.11.	Lingvističke discipline i razine p(r)oučavanja jezika
9.11.	Morfološke značajke imenica
16.11.	Morfološke značajke glagola
23.11.	Morfološke značajke pridjeva
30.11.	Morfološke značajke zamjenica
7.12.	Nepromjenjive riječi u hrvatskome standardnom jeziku
14.12.	Tvorba riječi u hrvatskome standardnom jeziku (I. dio)
21.12.	Tvorba riječi u hrvatskome standardnom jeziku (II. dio)
11.1.	Sintaktičke značajke hrvatskoga standardnog jezika
18.1	Leksikologija i leksička semantika
25.1.	Zaključno ponavljanje

I. OSNOVNI PODACI O PREDMETU	
Naziv predmeta	Govorna akustika
Studij	Logopedija
Godina/Semestar	I/I
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	20+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petak 11,15-13 (FFRI 138)
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj predmeta	Izv.prof.dr.sc. Z. Kolundžić
Kabinet	O-038
Vrijeme za konzultacije	Srijeda 10-12 (moguće i videokonferencijom)
Telefon	

e-mail	<a href="mailto:zdravko.kolundzic@uniri.hr">zdravko.kolundzic@uniri.hr</a>
<b>Suradnik na predmetu</b>	Prof.dr.sc. S. Fajt
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	<a href="mailto:sinisa.fajt@uniri.hr">sinisa.fajt@uniri.hr</a>

## II. DETALJNI OPIS PREDMETA

### SADRŽAJ PREDMETA

Studenti će steći temeljna znanja iz akustike s posebnim naglaskom na slušnu i govornu akustiku. Upoznat će se sa značajkama zvuka s posebnim naglaskom na njegovo generiranje (glas i govor), prijenos i prijem (sluh). Studenti će se upoznati sa značajkama snimanja, pohrane, prijenosa, obrade, analize i reprodukcije govornog signala. Usvojiti će znanja o fiziološkim i perceptivnim obilježjima glasa i govora. Upoznat će se s elektroakustičkim značajkama opreme i uređaja za dijagnostiku i rehabilitaciju glasa i govora te za pohranu i obradu govornog signala.

### CILJEVI PREDMETA

Cilj predmeta je upoznati studente s osnovama akustike i elektroakustike, objektivnim i subjektivnim značajkama zvuka, akustičkim svojstvima govornog i slušnog sustava, mehanizmom nastanka glasa i govora, akustičkim značajkama glasa i govora, govornim elementima i njihovim značajkama, vremenskim i spektralnim karakteristikama govora, analizom glasa i govora u dijagnostičke svrhe, dijagnostičkom opremom i uređajima i programskom podrškom za analizu glasa i govora.

### OČEKIVANI ISHODI PREDMETA

Generički ishodi:

1. Opisati akustička svojstva govornog i slušnog sustava.
2. Objasniti mehanizme nastanka govora.
3. Analizirati glas i govor u dijagnostičke svrhe.
4. Vrednovati kvalitetu govornog signala.
5. Upotrebjavati dijagnostičku opremu i programsku podršku za analizu glasa i govora.

### NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

## III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	15
Seminarski rad	1	15
Završni ispit (pismeni/usmeni)	2	70
UKUPNO	4	100

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena.

Redovito pohađanje nastave boduje se s maksimalno 30 bodova, na međuispitu s 35 bodova na završnome ispitu (pismeni/usmeni) s maksimalno 35 bodova, odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

- 1) redovito pohađanje nastave 15 bodova
- 2) seminarski rad 15 bodova
- 3) završni ispit do 70 bodova

Ocjena	Preddiplomski studij
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

##### OBVEZNA LITERATURA

1. Jelaković, T.: Zvuk, sluh, arhitektonska akustika, 2. izdanje, Zagreb, Školska knjiga, 1978.
2. Jelaković, T., Vujnović, M.: Mikrofoni, Zagreb, Školska knjiga, 1996., ISBN 953-0-30635-0
3. Jelenčić, I.: Zvučnici, Zagreb, Školska knjiga, 1991., ISBN 86-03-99073-5
4. B. Somek: Elektroakustika, Tehnička enciklopedija
5. Vujnović, M. (1990): Govorna akustika. Sveučilište u Zagrebu, Zagreb.
6. Heđever, M., Bonetti, A. (2010). Ispitivanje poremećaja slušnog procesiranja pomoću filtriranih riječi kod učenika nižih razreda osnovne škole. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja. Vol. 46, 2; str. 50-60. 5.
7. Lanc, S., Barun, M., Heđever, M., Bonetti, A. (2012). Poremećaj slušnog procesiranja u djece. Logopedija, 3 (1), str. 31-34.
8. Osnove fiziološke i govorne akustike (Predavanja za studente logopedije) ERF, 2012.  
[https://www.erf.unizg.hr/stari\\_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO\\_AKUSTIKA\\_2012.pdf](https://www.erf.unizg.hr/stari_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO_AKUSTIKA_2012.pdf)
9. Govorna akustika (Nastavni materijal za student logopedije) ERF, 2012.  
[https://www.erf.unizg.hr/stari\\_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO\\_AKUSTIKA\\_2012.pdf](https://www.erf.unizg.hr/stari_web/Studenti/Dokumenti/FIZIOLO_AKUSTIKA_2012.pdf)

##### IZBORNA LITERATURA

1. Rabiner L. R., Schafer R. W.: Digital procesing of speech signal, Prentice Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1978.
2. Perez-Meana H.: Advances in Audio and Speech Signal Processing: Technologies and Applications, Idea Group Publishing, 2007.
3. Everest F. A., Pohlmann K.C.: Master Handbook of Acoustics, The McGraw-Hill Companies, 2009.
4. Fant G.: Speech Acoustics and Phonetics, Kluwer Academic Publishers, 2004.
5. Benesty J., Sondhi M. M., Huang Y.: Springer Handbook of Speech Processing, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2008.
6. Jekosch U.: Voice and Speech Quality Perception - Assessment and Evaluation, Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2005.
7. Moore B. C. J.: Hearing, Academic Press, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Merlin, mrežne stranice, konzultacije	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
<u>Zdravko.kolundzic@uniri.hr; sinisa.fajt@uniri.hr</u>	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Pismeni, usmeni	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
Planirano je do 20 % online nastave Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima! Dodatne informacije: Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	10.02.2023. 24.02.2023.
Proljetni izvanredni	14.4.2023.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
7.10.2022. 11,15-12 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Uvodno predavanje
14.10.2022. online prof. dr. sc. Fajt	Osnove akustike i elektroakustike (2 sata)
21.10.2022. online prof.dr.sc. Fajt	Elektroakustički pretvarači (2 sata)
28.10.2022. online prof. dr. sc. Fajt	Elektroakustičke značajke snimanja, pohrane, prijenosa, obrade, analize i reprodukcije govornog signala (2 sata)
4.11.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc.	Mehanizam nastanka glasa



<b>Kolundžić</b>	
11.11.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Mehanizam nastanka govora
18.11.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Akustičke značajke glasa i govora
25.11.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Elektroakustičke značajke opreme i uređaja za dijagnostiku i rehabilitaciju glasa i govora
2.12.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Akustička analiza glasa i govora u dijagnostičke svrhe
9.12.2022. 11,15-13 izv. prof. dr. sc. Kolundžić	Psihoakustika
Seminari 15 sati (termini prema dogovoru)	Pojedinačno usmeno izlaganje seminara
27.1.2023. 11,15-12	Završno predavanje

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Osnove anatomije i fiziologije
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	8
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	09.00- 13.00, Ponedjeljak,
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	–
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Vesna Barac-Latas
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	051 651 184
e-mail	vesna.barac.latas@medri.uniri.hr
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Daniela Malnar
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Prema dogovoru
Telefon	00385911651232
e-mail	daniela.malnar@fzsri.uniri.hr

II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
Funkcijska organizacija ljudskog tijela i kontrola unutarnjeg okoliša. Opća načela anatomske organizacije i načela fiziologije živčanog sustava. Građa i funkcija središnjeg živčanog sustava. Prenatalni i postnatalni razvitak središnjeg živčanog sustava, kritični periodi razvitka. Plastičnost mozga tijekom razvitka i u odraslog čovjeka i reorganizacija moždanih funkcija. Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija. Tjelesni osjeti. Posebna osjetila- osjet vida i sluha. Motoričke funkcije mozga. Intelektualne funkcije mozga, učenje i pamćenje. Funkcija mozga u ponašanju i motivaciji. Krvotok mozga, moždane ovojnice, cerebrospinalna tekućina i metabolizam mozga. Periferni i autonomni živčani sustav. Anatomska organizacija i fiziologija endokrinog sustava. Anatomska građa glave i vrata. Fiziologija nastajanja glasa (fonacija, artikulacija i rezonancija). Anatomska organizacija dišnog sustava i respiratornih mišića. Fiziologija disanja. Anatomija i fiziologija srca i krvožilnog sustava.			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Upoznati studente s građom i funkcijom živčanog sustava i osjetila, te građom i funkcijom endokrinog, krvožilnog, fonatornog i dišnog sustava.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će i:			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opisati osnovnu građu i funkciju živčanog sustava</li> <li>2. Nabrojiti kritične periode razvitka središnjeg živčanog sustava.</li> <li>3. Nabrojiti vrste osjetnih receptora.</li> <li>4. Objasniti građu i funkciju posebnih osjetila – osjet vida i osjet sluha.</li> <li>5. Nabrojiti endokrine žlijezde i definirati njihovu građu i funkciju.</li> <li>6. Definirati fiziologiju nastajanja glasa</li> <li>7. Opisati anatomsku organizaciju dišnog sustava.</li> <li>8. Opisati fiziologiju disanja.</li> <li>9. Opisati anatomiju i fiziologiju kardiovaskularnog sustava</li> </ol>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x	x	x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Aktivnost na nastavi	0,7	4	
Pohađanje nastave	0,3	2	
Kontinuirana provjera znanja	3	44	
Završni ispit	4	50	
UKUPNO	8	100	
Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena. Rad studenata i stečene kompetencije vrednuju se tijekom nastave sa maksimalno 50 bodova (50%) i na završnome ispitu sa maksimalno 50 bodova (50%), odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova (100%). Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS			

sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.

- 1) usvojeno znanje na dva međuispita tijekom semestra (do 40 bodova)
- 2) zalaganje i aktivnost u nastavi (do 7 bodova)
- 3) pohađanje nastave (do 3 boda)
- 4) završni ispit do 50 bodova (do 30 bodova na pismenom i do 20 bodova na usmenom dijelu ispita)

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

##### OBVEZNA LITERATURA

Križan Z.: Pregled građe glave, vrata i leđa. Školska knjiga, Zagreb, 1999. Križan Z.: Pregled građe glave, vrata i leđa. Školska knjiga, Zagreb, 1999.

Malnar D., Bobinac D.: Ustrojstvo sive i bijele tvari središnjeg živčanog sustava, Rijeka, 2015.

Guyton Hall. Medicinska fiziologija, 13 izdanje, Medicinska naklada, 2017. ( odabrana poglavlja)

##### IZBORNA LITERATURA

1. Judaš M., Kostović I.: Temelji neuroznanosti, MD, Zagreb, 1997.

2. Purves D i sur. Neuroznanost. Medicinska naklada, Zagreb, 2016.

3. Kahle W., Leonhardt H., Platzer W.: Priručni anatomski atlas. Medicinska naklada, Zagreb, 1991.

4. Deller T., Sebestény T. Fotografski atlas neuroanatomije. Medicinska naklada, Zagreb, 2015.

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Obavezno, dozvoljen opravdani izostanak od 30% ukupne nastave

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice , mail

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

mailom

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni i usmeni

##### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

##### Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

##### ISPITNI ROKOVI

Zimski	09.02.2023; 23.02.2023.
Proljećni izvanredni	
Ljetni	15.06.2023; 06.07.2023.
Jesenski izvanredni	07.09.2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
03.10.2022.	Opća neurologija (2 sata predavanja) Neuroni, sinapse i neurotransmiteri (2 sata predavanja)
10.10.2022.	Opća neurologija (2 sata seminara) Neuroni, sinapse i neurotransmiteri (2 sata seminara)
17.10.2022.	Razvoj i građa središnjeg živčanog sustava (2 sata predavanja) Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija (2 sata predavanja)
24.10.2022.	Razvoj i građa središnjeg živčanog sustava (2 sata seminara) Osjetni receptori i neuronski sklopovi za obradu informacija (2 sata seminara)
31.10.2022.	Veliki mozak i plastičnosti središnjeg živčanog sustava (dva sata predavanja) Tjelesni osjeti i posebna osjetila (dva sata predavanja)
07.11.2022.	Veliki mozak i plastičnosti središnjeg živčanog sustava (dva sata seminara) Tjelesni osjeti i posebna osjetila (dva sata seminara)
14.11.2022.	Limbički sustav, ponašanje i motivacija (dva sata predavanja) Intelektualne funkcije mozga (dva sata predavanja)
21.11.2022.	Limbički sustav, ponašanje i motivacija (dva sata seminara) Intelektualne funkcije mozga (dva sata seminara)
28.11.2022.	Moždane ovojnice i krvotok mozga (dva sata predavanja) Motoričke funkcije mozga i ANS (dva sata predavanja)
05.12.2022-	Moždane ovojnice i krvotok mozga (dva sata seminara) Motoričke funkcije mozga i ANS (dva sata seminara) <b>Kolokvij 1.</b>
12.12.2022.	Dišni sustav (2 sata predavanja) Fiziologija nastajanja glasa i fiziologija disanja (dva sata predavanja)
19.12.2022.	Dišni sustav (dva sata seminara) Fiziologija nastajanja glasa i fiziologija disanja (dva sata seminara)
09.01.2023.	Anatomija kardiovaskularnog sustava (dva sata predavanja) Fiziologija kardiovaskularnog sustava (dva sata predavanja)
16.01.2023.	Anatomija kardiovaskularnog sustava (dva sata seminara) Fiziologija kardiovaskularnog sustava (dva sata seminara)
23.01.2023.	Endokrini sustav (dva sata predavanja; dva sata seminara)
30.01.2023.	<b>Kolokvij 2.</b>

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Razvojna psihologija		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija		
Semestar	1.		
Akademska godina	2022./2023.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtak 9,15-13,00; FFRI, učionica 138		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Sanja Smojver-Ažić		
	Kabinet	F 367	
	Vrijeme za konzultacije	Srijeda, 14,15-15,00	
	Telefon	265-764	
	e-mail	sanja.smojver.azic@ffri.uniri.hr	
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Tamara Martinac Dorčić		
	Kabinet	F 358	
	Vrijeme za konzultacije	Utorak 14.15 -15;00	
	Telefon	265-766	
	e-mail	tamaramd@ffri.uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
Uvod u razvojnu psihologiju; Razvojne teorije; Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji; Tjelesni razvoj; Kognitivni razvoj; Emocionalni razvoj; Socijalni razvoj; Specifičnosti razvojnih razdoblja: djetinjstvo, adolescencija, odrasla dob.			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Upoznavanje razvoja kao cjeloživotnog procesa. Usvajanje spoznaja o specifičnostima razvoja od dojenačke dobi do razdoblja adolescencije kroz pojedine aspekte razvoja. Upoznavanje s razvojnim obilježjima odrasle dobi.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon ispunjenih svih obaveza na kolegiju studenti će moći:			
1. Usporediti viđenje razvoja u kontekstu različitih razvojnih teorija			
2. Opisati obilježja tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja			
3. Opisati specifičnosti razvojnih razdoblja.			
4. Primijeniti spoznaje o normativnom razvoju u razumijevanju specifičnosti individualnog funkcioniranja			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x		x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Multimedija i mreža</b>
			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		-
Pohađanje nastave	2	-
Seminarski rad	1	25
Kontinuirana provjera znanja	1.5	25
Završni ispit	1.5	50
UKUPNO	6	100

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

##### OBVEZNA LITERATURA

Berk, L. (2008). *Psihologija cjeloživotnog razvoja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.(odabrana poglavlja)

Berk, L. E. (2015). *Dječja razvojna psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.(odabrana poglavlja)

##### IZBORNA LITERATURA

Starc, B., Čudina-Obradović, M., Pleša, A., Profaca, B., Letica, M. (2004). *Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Priručnik za odgojitelje, roditelje i sve one koji odgajaju djecu predškolske dobi*. Zagreb: Golden marketing- Tehnička knjiga.

Vasta, R., Haith, M.M., Miller, S.A. (1998). *Dječja psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Obaveze studenata obuhvaćaju redovito pohađanje nastave odnosno sudjelovanje u nastavnim aktivnostima, izradu i izlaganje seminarskog rada u okviru dogovorenih rokova i pozitivan rezultat u okviru kontinuirane provjere znanja te pismenog ispita.

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem sustava MERLIN

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

U terminima konzultacija i putem e-maila.

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je pismeni.

##### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

###### Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi

se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

Moguća su odstupanja u redosljedju izvođenja tema i predloženih tema seminara (ovisno o interesu studenata).

#### ISPITNI ROKOVI

Zimski	9. i 23. 2. 2023. u 9,00
Proletni izvanredni	13.4.2023. u 9,00
Ljetni	-
Jesenski izvanredni	6.9.2023. u 9,00

#### VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
6.10.	P: Uvod u kolegij S: Prikaz rada na seminarima
13.10.	P: Uvod u razvojnu psihologiju S: Upute za izradu seminara
20.10.	P: Razvojne teorije S: Teorije u primjeni
27.10.	P: Metode istraživanja u razvojnoj psihologiji S: Analiza članka
3.11.	P: Tjelesni razvoj S: Tema seminara - tjelesni razvoj
10.11.	P: Kognitivni razvoj 1 S: Tema seminara – kognitivni razvoj
17.11.	P: Kognitivni razvoj 2 S: Tema seminara – kognitivni razvoj
24.11.	P: Emocionalni razvoj 1 S: Tema seminara – emocionalni razvoj
1.12.	P: Emocionalni razvoj 2 S: Tema seminara – emocionalni razvoj; Ponavljanje
8.12.	P: Razvoj slike o sebi S: Kolokvij
15.12.	P: Razvoj spolnih razlika i rodnih uloga S: Tema seminara – slika o sebi
22.12.	P: Socijalni razvoj – odnos s roditeljima S: Tema seminara – socijalni razvoj
12.1.	P: Socijalni razvoj – odnos s vršnjacima

	<b>S: Tema seminara – izazovi razvoja u predškolskoj i ranoj školskoj dobi</b>
19.1.	<b>P: Specifičnosti razvojnih razdoblja: adolescencija</b> <b>S: Tema seminara – izazovi adolescencije</b>
26.1.	<b>P: Specifičnosti razvojnih razdoblja: odrasla dob</b> <b>S: Tema seminara – izazovi odrasle dobi; izazovi roditeljstva</b>

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
<b>Naziv kolegija</b>	<i>Odabrane teme iz inkluzivne edukacije</i>
<b>Studij</b>	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
<b>Semestar</b>	1.
<b>Akademska godina</b>	2022./2023.
<b>Broj ECTS-a</b>	3
<b>Nastavno opterećenje (P+S+V)</b>	15+15+0
<b>Vrijeme i mjesto održavanja nastave</b>	zgrada Sveučilišnih odjela, predavaonica 822, utorak 12,15-14,00
<b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>	
<b>Nositelj kolegija</b>	izv. prof. dr. sc. Sanja Skočić Mihić
	Kabinet 372, Učiteljski fakultet
	Vrijeme za konzultacije utorkom 14,10-14,55 (uz prethodni dogovor e-mailom)
	Telefon 051/265-829
	e-mail sskocic_m@uniri.hr
<b>Izvoditelj kolegija</b>	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
<p>Uvod u inkluzivnu edukaciju; Ključni koncepti u inkluzivnoj edukaciji: terminologija, načela i vrijednosti, Posebne odgojno- obrazovne potrebe: Teškoće u razvoju, Darovitost, Dvostruke posebne potrebe Društveno povijesni razvoj odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju: od segregacije do inkluzije; Modeli odnosa društva prema osobama s invaliditetom</p> <p>Zakonsko određenje inkluzivne edukacije: 1.a. Programska podrška (Individualizirani i diferencirani kurikulum za djecu/učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama); b. Pedagoško-didaktička prilagodba; c. Profesionalna podrška stručnog suradnika logopeda; 2. Profil inkluzivnog odgojno-obrazovnog djelatnika: uvažavanje različitosti, poštivanje „različitih“ učenika, suradnja i timski rad, 3. Roditeljstvo djeci s teškoćama i partnerstvo s roditeljima, 4. Suradnja sa sustručnjacima</p> <p>Razvojna obilježja i strategije podrške djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (odabrane teme): Teškoće senzorne integracije, Oštećenje vida, Oštećenje organa i organskih sustava, Intelektualne teškoće, Višestruke teškoće, Darovitost, Dvostruke posebne potrebe, Rizik socijalne isključenosti</p>	



Profesionalni djelokrug logopeda: podrška djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, roditeljima (skrbnicima) djece s teškoćama i odgajateljima i učiteljima, te suradnja sa sustručnjacima Prepreke i facilitatori u inkluzivnoj praksi sukladno znanstveno-stručne literaturi; Etički standardi profesije logopeda u inkluzivnoj edukaciji			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
X	X	X	X
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Multimedija i mreža</b>
		X	X
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Kolokvij	0,3	20	
Aktivnost na nastavi	0,7	25	
Pohađanje nastave	1	0	
Seminarski rad	0,5	25	
Završni ispit	0,5	30	
UKUPNO	3	100	
Napomena: Student može ostvariti ishode učenja u formi društveno korisnog učenja, u zamjenu za ishode učenja predviđene u okviru aktivnosti u nastavi i seminarskog rada. Obvezan je javiti se profesoru u 1. tjednu nastave kako bi se definirali ishodi učenja i kriteriji za aktivnost koja se realizira u Udruagama, profesionalnim organizacijama i drugdje, a u funkciji je stjecanja ishoda učenja predviđenih ovom aktivnosti i sadržajima kolegija. Studenti koji volontiraju u radu s djecom i mladima u pružanju podrške i stječu iskustva kroz volontiranje imaju pravo na ostvarivanje <b>DODATNIH BODOVA</b> uz priloženu potvrdu organizatora. Student može ostvariti maksimalno <b>5 DODATNIH BODOVA</b> za <b>30 sati</b> volontiranja s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (uz potvrdu o realizaciji broja sati volontiranja od strane organizatora volontiranja) ili proporcionalni manji broj bodova u odnosu na sate volontiranja. Dodatni bodovi pribrajaju se studentu <b>nakon uspješno položenog završnog pisanog ispita.</b>			
<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
1. Bouillet, D. (2019). <i>Inkluzivno obrazovanje: odabrane teme</i> . Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet.			
2. Martan, V. (2018). Pregled istraživanja inkluzivnog odgoja i obrazovanja iz perspektive učitelja i studenata. <i>Školski vjesnik</i> , 67 (2), 265-284. Preuzeto s <a href="https://hrcak.srce.hr/216729">https://hrcak.srce.hr/216729</a>			
3. Sunko, E. (2016). Društveno povijesni kontekst odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju.			

Školski vjesnik, 65(4), 601-620. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/178259>  
4. Smjernice za rad s učenicima s teškoćama (2021). Ministarstvo znanosti i obrazovanja. <https://mzo.gov.hr/UserDocImages//dokumenti/Obrazovanje//Smjernice%20za%20rad%20s%20ucenicima%20s%20teskocama.pdf>  
5. Okvir za poticanje iskustava učenja i vrednovanje postignuća darovite djece i učenika (2016). Nacionalni dokument. Prijedlog. <http://czpd.hr/wp-content/uploads/2016/03/Okvir-darovita-djeca-i-ucenici.pdf>

#### IZBORNA LITERATURA

1. Nacionalni zakonski propisi i dokumenti
2. Međunarodni dokumenti (Konvencija o pravima djeteta, Konvencija o pravima osoba s invaliditetom)
3. Skočić Mihić, S., Lončarić, D., Kolumbo, M., Perger, S., Nastić, M., i Trgovčić, E. (2014). Samoprocijenjene kompetencije studenata učiteljskog studija za rad s djecom s teškoćama. *Napredak*, 155(3), 303-322. <https://hrcak.srce.hr/138849>
4. Skočić Mihić, S., Gabrić, I. i Bošković, S. (2016). Učiteljska uvjerenja o vrijednostima inkluzivnog obrazovanja. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 52 (1), 30 – 41. <https://hrcak.srce.hr/161498>
5. Bouillet, D. i Domović, V. (2021). Socijalna isključenost djece rane i predškolske dobi: konceptualizacija, rizici i modeli intervencija. *Ljetopis socijalnog rada*, 28(1), 71-96. <https://hrcak.srce.hr/261095>
6. Martan, V., Lončarić, D., Skočić Mihić, S. (2021) Beliefs about the High Abilities of Twice- Exceptional Students with Dyslexia. Preliminary findings on the construction of multiple measures of Beliefs about the High Abilities of Twice- Exceptional Children Scales. U: Pačić-Turk, L. (ur.), *Brain and Mind: Promoting Individual and Community Well-Being: Selected Proceedings of the 2nd International Scientific Conference of the Department of Psychology at the Catholic University of Croatia*. <https://www.bib.irb.hr/1136978>

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obavezno, prema Pravilniku.

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Izvedbeni nastavni plan, MERLIN sustav za udaljeno učenje.

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i mail korespondencija.

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pisani i usmeni ispit.

#### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

##### Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

#### ISPITNI ROKOVI

Zimski	7.2.2023.; 21.2.2023.
Proljetni izvanredni	19.4.2023.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	6.9.2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
<b>04.10.2022.</b>	Uvod u inkluzivnu edukaciju; Ključni inkluzivni koncepti: terminologija, načela i vrijednosti, Posebne odgojno- obrazovne potrebe: teškoće u razvoju, darovitost, dvostruke posebne potrebe
<b>11.10.2022.</b>	Društveno povijesni razvoj od segregacije do inkluzije; Modeli odnosa društva prema osobama s invaliditetom
<b>18.10.2022.</b>	Zakonsko određenje inkluzivne edukacije: a. Programska podrška: Individualizirani i diferencirani kurikulum za djecu/učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama; b. Pedagoško-didaktička prilagodba
<b>25.10.2022.</b>	c. Profesionalna podrška stručnog suradnika logopeda; Profil inkluzivnog odgojno-obrazovnog djelatnika: uvažavanje različitosti, poštivanje „različitih“ učenika, suradnja i timski rad; Roditeljstvo djeci s teškoćama i partnerstvo s roditeljima; Suradnički odnosi sa sustručnjacima
<b>01.11.2022.</b>	<i>Neradni rad</i>
<b>08.11.2022.</b>	Djeca s teškoćama senzorne integracije
<b>15.11.2022.</b>	Djeca s oštećenjem vida
<b>22.11.2022.</b>	Djeca s oštećenjem organa i organskih sustava
<b>29.11.2022.</b>	Djeca s intelektualnim teškoćama
<b>6.12. 2022.</b>	Djeca s višestrukim teškoćama
<b>13.12.2022.</b>	Djeca s dvostrukim posebnim potrebama („Twice exceptional“)
<b>20.12.2022.</b>	Djeca u riziku za socijalnu isključenost
<b>10.1.2023.</b>	Profesionalni djelokrug logopeda: podrška djeci s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, roditeljima (skrbnicima) djece s teškoćama i odgajateljima i učiteljima, te suradnja sa sustručnjacima
<b>17.1.2023.</b>	Prepreke i facilitatori u inkluzivnoj praksi sukladno znanstveno-stručnoj literaturi; Etički standardi profesije logopeda u inkluzivnoj edukaciji
<b>24.1.2023.</b>	Završni osvrt na sadržaje kolegija; Priprema za završni ispit

<b>I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU</b>	
Naziv kolegija	Dječja književnost s medijskom kulturom
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15 P + 0 V+ 15 S

<b>Vrijeme i mjesto održavanja nastave</b>	utorkom od 8:15 do 10:00, učionica br. 822		
<b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>	/		
<b>Nositelj kolegija</b>	izv. prof. dr. sc. Maja Verdonik		
Kabinet	soba br. 473, Učiteljski fakultet (Sveučilišna avenija 6, Rijeka)		
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru e-poštom		
Telefon	/		
e-mail	mverdonik@ufri.uniri.hr		
<b>Suradnik na kolegiju</b>	/		
Kabinet	/		
Vrijeme za konzultacije	/		
Telefon	/		
e-mail	/		
<b>II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA</b>			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
<p>Dječja književnost - sastavnica književnosti kao umjetnosti riječi; vrste dječje književnosti: slikovnica, dječja poezija, dječji roman (roman o djetinjstvu), roman o životinjama, avanturistički (pustolovni) roman, znanstvenofantastični roman, povijesni roman, basna, ostale vrste – reprezentativni autori i djela hrvatske i svjetske dječje književnosti u sinkronijskom i dijakronijskom slijedu.</p> <p>Medijska kultura: mjesto i uloga medijskog odgoja u suvremenom životu djece i mladih, filmske i kazališne prilagodbe književnih djela iz korpusa dječje književnosti. Tisak, radio, televizija s videom i računalno - pregled medijskih ostvarenja namijenjenih djeci i mladima.</p>			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
<p>Razvijati i njegovati naviku čitanja književnih djela, kao i praćenja suvremene hrvatske i svjetske književne produkcije, te potrebu za informiranošću o tematici – pratiti literaturu, periodični tisak itd. Razvijati sposobnost samostalnog kritičkog prosuđivanja književnoumjetničkih tekstova za djecu i mlade. Razvijati sposobnost analize i sinteze pri interpretaciji književnoumjetničkih tekstova za djecu i mlade.</p> <p>Razvijati interes za medijsku produkciju za djecu i mlade. Razvijati sposobnost samostalnog kritičkog prosuđivanja medijskih ostvarenja za djecu i mlade (filmskih, televizijskih, radijskih, računalnih, dječjeg tiska). Razvijati sposobnost analize i sinteze pri interpretaciji medijskih ostvarenja za djecu i mlade.</p>			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
<p>Pravilno tumačiti i analizirati temeljne pojmove dječje književnosti i medijske kulture, samostalno interpretirati književna djela iz područja dječje književnosti; prepoznavati književne tekstove iz područja dječje književnosti kao osnove za nastanak drugih umjetničkih ostvarenja (filmova, kazališnih predstava itd.); samostalno interpretirati medijska ostvarenja i stručnu literaturu, prepoznavati medijsko ostvarenje kao spoj više umjetnosti, samostalno koristiti tekstove iz područja dječje književnosti i medijske kulture u radu.</p>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Napomena:</b> studenti će seminarske radove i prezentacije istraživačkih zadataka predati nastavnici putem internetskog sustava Merlin u dogovorenom roku.			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x	x	x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
prema	/	/	/

mogućnostima			
<b>Kontinuirana provjera znanja – kolokvij</b>	<b>Završni ispit (pismeni)</b>		
<b>x</b>	<b>x</b>		
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Pohađanje nastave	1	/	
Kontinuirana provjera znanja – kolokvij	0,5	24	
Istraživanje – samostalni zadatci	0,4	23	
Seminarski rad	0,4	23	
Završni ispit	0,7	30	
UKUPNO	3	100	
<b>OCJENA</b>			
<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
Crnković, M. i Težak, D. (2002). <i>Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955.</i> Zagreb: Znanje.			
Hranjec, S. (2006), <i>Pregled hrvatske dječje književnosti</i> , Zagreb: Školska knjiga.			
Mikić, K. (2001). <i>Film u nastavi medijske kulture</i> . Zagreb: Educa.			
Visinko, K. (2005). <i>Dječja priča – povijest, teorija, recepcija i interpretacija</i> . Zagreb: Školska knjiga.			
Zalar, I. (2008). <i>Antologija hrvatske dječje poezije</i> . Zagreb: Školska knjiga.			
<b>IZBORNA LITERATURA</b>			
Kragić, B. i sur. ur. (2003). <i>Filmski leksikon</i> . Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.			
Hameršak, M. i Zima, D. (2015). <i>Uvod u dječju književnost</i> . Zagreb: Leykam international.			
Narančić Kovač, Smiljana (2016). <i>Jedna priča – dva pripovjedača, Slikovnica kao pripovijed</i> . Zagreb: ArTresor naklada.			
Peterlić, A. (2018). <i>Osnove teorije filma</i> . Zagreb: Akademija dramske umjetnosti: Hrvatska sveučilišna naklada.			
Crnković, M. <i>Dječja književnost – dostupno izdanje</i>			
<b>LEKTIRA</b>			
Popis preporučenih književnih djela iz područja dječje književnosti bit će dostupan studentima tijekom nastave.			
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>			
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>			
Kao uvjet za pristupanje završnom ispitu studenti su obvezni prisustvovati nastavi minimalno 50% fonda			

sati (7 – 8 puta) o čemu će se voditi evidencija.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Putem internetskog sustava Merlin i e-poštom.	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
E-poštom, putem internetskog sustava Merlin i platforme MS Teams ili drugačije prema dogovoru.	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Završni ispit polaže se samo pismeno.	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	9. 2. u 12:00, 23. 2. u 12:00
Proljećni izvanredni	20. 4. u 12:00
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	/
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
4. 10.	Upute za rad tijekom semestra, obveze studenata.
11. 10.	Dječja književnost: definiranje pojma, književne vrste (žanrovi) dječje književnosti.
18. 10.	Charles Perrault Medijske prilagodbe bajki Charlesa Perraulta
25. 10.	Braća Grimm Medijske prilagodbe bajki braće Grimm
1. 11.	Neradni dan – Svi sveti
8. 11.	Hans Christian Andersen Medijske prilagodbe bajki H. Ch. Andersena
15. 11.	Lewis Carroll Medijske prilagodbe Carrollove fantastične priče
22. 11.	Fantastična priča – razni predstavnici Medijske prilagodbe fantastične priče
29. 11.	Pripovijetke i romani o životinjama: književna vrsta, medijske prilagodbe

6. 12.	Kolokvij
13. 12.	Basna, književna vrsta: medijske prilagodbe
20. 12.	Dječja poezija: književna vrsta, medijske prilagodbe
10. 1.	Dječji roman: književna vrsta, medijske prilagodbe I. Brlić-Mažuranić, J. Truhelka: književne vrste, medijske prilagodbe
17. 1.	M. Lovrak, I. Kušan: književne vrste, medijske prilagodbe
24. 1.	Književnost za djecu i mlade 20. i 21. stoljeća – izbor, medijske prilagodbe

### I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Osnove jezične kulture
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	asinkrono <i>online</i> putem e-kolegija u sustavu Merlin
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Mihaela Matešić
Kabinet	708
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	265671 (u kabinetu br. 708)
e-mail	mihaela.matesic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

### II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

#### SADRŽAJ KOLEGIJA

Jezik kao sustav i jezik kao standard (I1). Jezične norme: sistemske, funkcionalne i stilističke (I1).  
 Pojam standardnoga jezika (I1). Standardni jezik i njegove norme (I1, I2). Standard i supstandard (I1, I4).  
 Realizacije standardnoga jezika (I1). Funkcionalno jezično raslojavanje: funkcionalni stilovi/diskursni tipovi (I1).  
 Pregled normi standardnoga jezika: utvrđivanje granica i kompetencija pojedinih standardnojezičnih normi (gramatičke norme, leksička norma, pravogovorna i pravopisna norma itd.) (I1, I2, I3). Normativni priručnici hrvatskoga standardnog jezika – njihov sadržaj i način služenja njima (I2, I3).  
 Jezični purizam: pojam i hrvatska praksa (I1).  
 Hrvatski jednojezični rječnici (I1, I3).  
 Lektorske vježbe: problemskim zadacima kani se upozoriti na pojedina jezična pitanja (I2, I3, I4).  
 Poštovanje gramatičkih, leksičkih, pravopisnih i pravogovornih normi s obzirom na jezični registar/diskursni tip/funkcionalni stil (I2, I4).

CILJEVI KOLEGIJA			
Cilj je kolegija upoznati studente s normativnim načelima i pravilima u hrvatskome standardnom jeziku na razini njihove primjene na pojedinoj jezičnoj razini.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon odslušanoga kolegija i ispunjenih svih obaveza biti sposobni:			
(1) definirati osnovne jezikoslovne termine vezane uz teorijski i praktičan pristup proučavanju standardnojezičnih normi			
(12) kategorizirati jezične činjenice prema jezičnim razinama i planovima			
(13) na odgovarajući način primjenjivati normativne priručnike			
(14) uočiti i ispraviti odstupanja od standardnojezičnih normi u vlastitom i tuđem pisanom tekstu			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x		x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Aktivnost na nastavi	0.5	-	
Pohađanje nastave	1.5	-	
Kontinuirana provjera znanja	-	-	
Završni ispit	1	100 (20+20+20+20+20)	
UKUPNO	3	100	
Način bodovanja svake pojedinačne aktivnosti koja se ocjenjuje:			
<b>Opća napomena</b>			
Student je dužan steći prolaznu ocjenu iz svake pojedine aktivnosti koja se ocjenjuje. Prolazna ocjena za svaku pojedinu aktivnost koja se ocjenjuje postiže se uz najmanje 50% ostvarenih bodova na svakoj aktivnosti.			
<b>Kontinuirana provjera znanja</b>			
Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave u obliku			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- praćenja aktivnosti studenta na stranicama e-kolegija <i>Osnove jezične kulture (studij: Logopedija)</i> na adresi <a href="http://merlin.srce.hr">http://merlin.srce.hr</a> (prati se je li student pravodobno preuzeo sve sadržaje i je li riješio <i>Vježbe</i>)</li> <li>- <i>Vježbe</i>: student rješava ukupno pet <i>online</i>-vježbi kontinuirano tijekom semestra. Svaka vježba donosi najviše 20 ocjenskih bodova, a za pozitivan rezultat potrebno je postići najmanje 10 bodova pri rješavanju svake vježbe. Vježbe su koncipirane tako da prate sadržaje predavanja i seminara, a sadrže pitanja višestrukoga izbora, nadopunjavanja, ispravljanja, pitanja otvorenoga tipa te pitanja esejskoga tipa.</li> </ul>			
<b>UKUPNA OCJENA USPJEHA</b>			
Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		



2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
<b>IV. LITERATURA</b>	
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>	
<p>Anić, V. i Silić, J., <i>Pravopis hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 2001.  Anić, V., <i>Veliki rječnik hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 2003. (ili koje ranije izdanje).  Babić, S., Finka, B. i Moguš, M., <i>Hrvatski pravopis</i>, Zagreb 1996.  Badurina, L., Marković, I., Mićanović, K., <i>Hrvatski pravopis</i>, MH, 2007. ili 2008.  Barić, E. i dr., <i>Hrvatska gramatika</i>, Zagreb 1995. (ili koje kasnije izdanje)  Pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje: <a href="http://pravopis.hr/">http://pravopis.hr/</a>  <i>Rječnik hrvatskoga jezika</i>, ur. J. Šonje, Zagreb 2000.  Silić, J. i Pranjković, I., <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 2005. (ili koje kasnije izdanje)  Težak, S. i Babić, S., <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>, Zagreb 1992. (ili koje kasnije izdanje)  <i>Veliki rječnik hrvatskoga standardnog jezika (VRH)</i>, Školska knjiga, 2015.</p>	
<b>IZBORNA LITERATURA</b>	
<p>Anić, V. i Goldstein, I., <i>Rječnik stranih riječi</i>, Zagreb 1999.  Barić, E. i dr., <i>Hrvatski jezični savjetnik</i>, Zagreb 1999.  Brodnjak, V., <i>Razlikovni rječnik srpskog i hrvatskog jezika</i>, Zagreb 1991.  <i>Jezični savjetnik s gramatikom</i>, uredio S. Pavešić, Zagreb 1971.  Jonke, Lj., <i>Hrvatski jezik u teoriji i praksi</i>, Zagreb 1965.  Kovačević, M. i Badurina, L., <i>Raslojavanje jezične stvarnosti</i>, Rijeka 2001.  <i>Norme i normiranje hrvatskoga standardnoga jezika</i>, priredio M. Samardžija, Zagreb 1999.  Pranjković, I., <i>Hrvatski jezik 3</i>, Zagreb 1998.  Pranjković, I., <i>Ogledi o jezičnoj pravilnosti</i>, Disput, Zagreb 2010.  Samardžija, M., <i>Hrvatski jezik 4</i>, Zagreb 1998.  Silić, J., <i>Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika</i>, Disput, Zagreb 2006.  Silić, J., <i>Hrvatski jezik 1</i>, Zagreb 1998.  Silić, J., <i>Hrvatski jezik 2</i>, Zagreb 1999.  Škarić, I., <i>U potrazi za izgubljenim govorom</i>, Zagreb 1982.  Šulek, B., <i>Hrvatsko-njemačko-talijanski rječnik znanstvenoga nazivlja</i>, Zagreb 1874–1875, pretisak Zagreb 1990</p>	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
<p>Student za redovito prisustvovanje nastavi dobiva cjelokupan iznos udjela u ECTS-bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave i taj se iznos ne raščlanjuje dalje na ocjenske bodove.  Studenti su dužni za svaki nastavni sat preuzeti pripadajuće nastavne materijale koji su objavljeni na e-kolegiju <i>Osnove jezične kulture (studij: Logopedije)</i> na adresi: <a href="http://merlin.srce.hr">http://merlin.srce.hr</a>. Tekstove koji su dio nastavnih materijala treba u okviru prethodne pripreme i pročitati.</p>	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
konzultacije, mrežne stranice kolegija	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
elektroničkom poštom (pravilo kontaktiranja elektroničkom poštom: student treba potpisati poruku svojim punim imenom i prezimenom) svakim radnim danom od 9 do 17 sati te periodično na zajedničkim <i>online</i> -konzultacijama o čijim će se terminima održavanja nastavnik dogovoriti sa studentima na početku nastave	

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
nema završnoga ispita	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	10. 2. u 11 sati; 24. 2. u 11 sati
Proljetni izvanredni	13. 4. u 12 sati
Ljetni	
Jesenski izvanredni	6. 9. u 12 sati; 7. 9. u 12 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
4. 10.	Uvodne napomene o kolegiju i obavijesti za studente. Tema seminarskoga dijela nastave: <i>Jezik i društvo</i>
11. 10.	Pojam standardnoga jezika. Standardni jezik i njegove norme. Jezične norme: sistemske, funkcionalne i stilističke. Standard i supstandard. Rad na tekstnom predlošku.
18. 10.	Pregled normi standardnoga jezika: utvrđivanje granica i kompetencija pojedinih standardnojezičnih normi. Jezična pogreška i jezična inovacija. Literatura: Ivo Pranjković: <i>Temeljna načela jezične pravilnosti</i> , Kolo 4, 1996. Rad na tekstnom predlošku.
25. 10.	Normativni priručnici hrvatskoga standardnog jezika. Hrvatske gramatike. Hrvatski jednojezični rječnici. Jezični savjetnici. Jezični purizam: pojam i hrvatska praksa. <a href="#">Ocjenska vježba 1</a>
1. 11.	<i>Državni praznik. Neradni dan.</i>
8. 11.	Varijeteti hrvatskoga standardnog jezika. Rad na tekstnom predlošku. <a href="#">Ocjenska vježba 2</a>
15. 11.	Realizacije standardnoga jezika. Funkcionalno jezično raslojavanje: funkcionalni stilovi/diskursni tipovi. Pregled jezičnostilskih značajki funkcionalnih stilova: znanstveni stil. Rad na tekstnom predlošku.
22. 11.	Pregled jezičnostilskih značajki funkcionalnih stilova: administrativno-poslovni stil i novinarsko-publicistički stil. Rad na tekstnom predlošku. <a href="#">Ocjenska vježba 3</a>

Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija  
Sveučilište u Rijeci  
Akademska godina 2022. / 2023.

29. 11.	Pregled jezičnostilskih značajki funkcionalnih stilova: književnoumjetnički (beletristički) stil i razgovorni stil. Rad na tekstnom predlošku.
6. 12.	<i>Funkcionalnostilističke vježbe na primjerima</i>
13. 12.	<i>Funkcionalnostilističke vježbe na primjerima</i>
20. 12.	<i>Funkcionalnostilističke vježbe na primjerima</i>
10. 1.	<b>Ocjenska vježba 4</b>
17. 1.	Jezik i identitet. Rad na tekstnom predlošku.
24. 1.	<b>Ocjenska vježba 5</b>

## Godina 2, Semestar III.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Audiologija
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	1.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Sanja Vlahović
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Srijeda 14.00-15.00 h
Telefon	0914110325
e-mail	svlahović@suvag.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Jelena Vukelić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	jelena.vukelic@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
Anatomija i fiziologija slušnog i vestibularnog osjetila. Patologija slušnog i vestibularnog osjetila s utjecajem na sluh i slušanje te na razvoj slušanja i govora kod djece. Razlikovanje periferne i centralne patologije slušnog i vestibularnog sustava. Audiometrijske, vestibulometrijske i funkcionalne audiološke pretrage. Elektrofiziološke audiološke pretrage Terapijske mogućnosti kod patologije sluha i slušanja (medikamentozne, kirurške, rehabilitacijske).	
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>	
Upoznati studente s anatomijom i fiziologijom slušnog i vestibularnog osjetila, najčešćim bolestima koje utječu na sluh i slušanje, osnovama audioloških dijagnostičkih pretraga, te ih osposobiti za temeljno razumijevanje nalaza audioloških dijagnostičkih pretraga u svrhu procjene mogućnosti rehabilitacije i planiranja rehabilitacije slušanja i govora.	
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opisati anatomiju slušnog i vestibularnog osjetila.</li> <li>2. Opisati fiziologiju slušnog i vestibularnog osjetila.</li> <li>3. Opisati i analizirati povezanost osjetila, osobito slušnog i vestibularnog, unutar sustava za percepciju prostora (spaciocepcije).</li> <li>4. Nabrojati i opisati audiološke pretrage.</li> <li>5. Razlikovati sluh i slušanje, razlikovati pretrage koje daju podatke o perifernom te one koje daju podatke o centralnom dijelu slušnog i vestibularnog sustava.</li> </ol>	

6.	Nabrojati i opisati najčešće bolesti koje utječu na sluh i/ili slušanja.		
7.	Razlikovati i opisati vrste i stupnjeve oštećenja sluha te ih prepoznati na audiometrijskim nalazima.		
8.	Opisati i analizirati osobitosti patologije sluha i/ili slušanja te audiološke dijagnostike kod dojenčadi i male djece.		
9.	Nabrojati i opisati terapijske mogućnosti kod oštećenja sluha i slušanja.		
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
X		X	
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
	X		
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi			
Pohađanje nastave	1	10	
Kontinuirana provjera znanja	2	40	
Završni ispit	3	50	
UKUPNO	6	100	
<p>Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju koji se formira završna ocjena. Redoviti pohađanje nastave boduje se s maksimalno 10 bodova, na međuispitu s 40 bodova, a na završnom (usmeni) s maksimalno 50 bodova, odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS ( A-E) i brojčanog (1-5) sustava. Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja.</p> <p>1) Redovito pohađanje nastave do 10 bodova 2) međuispit do 40 bodova završni ispit do 50 bodova</p>			
<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
<p>1. Padovan, i sur. (1990). Otorinolaringologija za studente medicine i stomatologije. Zagreb: Školska knjiga</p> <p>2. Bumber, Ž., Katić, V., Nikšić-Ivančić, M., Pegan, B., Petric, V, Šprem, i sur. (2004). Otorinolaringologija. Zagreb: Naklada Ljevak.</p> <p>3. Pansini, M. (2002). Audiološka verbotonalna dijagnostika. Zagreb: Poliklinika SUVAG</p>			
<b>IZBORNA LITERATURA</b>			
Jack Katz . Handbook of clinical audiology.			

<p>Judaš, M. i Kostović, I. (1997). Temelji neuroznanosti. Zagreb: MD. Guberina, P. (2010). Govor i čovjek: Verbotonalni sistem. Zagreb: Art trezor Borković, Lj. (2005). Neuropsiholingvistička osnova slušanja, mišljenja i govora (Temelji verbotonalne teorije). Zagreb: Art trezor. Vlahović, S. (2005). Važnost i osobitosti dijagnostike oštećenja sluha u djece mlađe od dvije godine. Paediatrica Croat 49, 2, 18–24.</p>	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Merlin, mrežne stranice, konzultacije	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
e-mail	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Dva kolokvija tijekom semestra, nezadovoljni kolokvijem mogu izaći na usmeni ispit	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	09.02. i 23.02.
Proljetni izvanredni	27.04.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	14.09.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
05.10.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Uvod
12.10.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Anatomija perifernog slušnog osjetila

19.10.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Fiziologija perifernog slušnog osjetila
26.10.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Audiološke pretrage 1- akumetrija, tonska audiometrija, timpanometrija, STAR
02.11.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Audiološke pretrage 2-verbotonalna audiometrija, govorne audiometrije, funkcionalne pretrage slušanja, elektrofiziološke pretrage
09.11.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Anatomija i fiziologija perifernog vestibularnog osjetila
16.11.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Audiološke pretrage 3- vestibulološke pretrage
23.11.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Bolesti uha 1
30.11.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	kolokvij
07.12.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Bolesti uha 2
14.12.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Rana dijagnostika oštećenja sluha
21.12.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Anatomija centralnog slušnog i vestibularnog puta
11.01.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović	Centralne veze slušnog i vestibularnog osjetila

12.15-14.00	
18.01.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Terapija oštećenja sluha, slušanja i poremećaja ravnoteže
25.02.2022. Doc. dr. sc. Sanja Vlahović 12.15-14.00	Kolokvij

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Rani komunikacijski razvoj
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	2. godina, 3. semestar.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	8 i 15 - 11 sati; Sveučilišni kampus, predavaonica : FFRI 139
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	Doc.dr.sc. Inge Vlašić-Cicvarić, dipl. psiholog-profesor
Kabinet	KBC Rijeka, lokalitet Kantrida, Istarska 43
Vrijeme za konzultacije	Osobni dogovor sa studentom/icom
Telefon	051 659 156
e-mail	Inge.vlasic.cicvaric@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Patricia Orlić, mag. logoped.
Kabinet	Zavod za audiologiju i fonijatriju, KBC Rijeka
Vrijeme za konzultacije	Osobni dogovor sa studentom/icom
Telefon	051 658-155
e-mail	patriciaorlicpo@gmail.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
<p>Rani komunikacijski razvoj je obavezni kolegij na 2. godini Preddiplomskog sveučilišnog studija Logopedija. Sastoji se od 30 sati predavanja i 15 sati vježbi. Izvršavanjem svih predviđenih nastavnih obaveza te uspješno položenim završnim ispitom student stječe 4 ECTS boda.</p> <p>Sadržaj kolegija naveden je popisom tema izvođenja nastave: Razlikovanje komunikacije jezika i govora; Razvoj intencije u komunikaciji; Razvoj komunikacijskih sredstava; Razvoj komunikacijskih funkcija; Razvoj združene pažnje; Razvoj imitacijskih sposobnosti; Međuodnos razvoja komunikacije i drugih razvojnih područja; Procjena rane komunikacije; Interakcija dojenče-roditelj; Predlingvistički temelji jezika i faze u predjezičnoj komunikaciji; Teorija uma i pragmatika.</p> <p>Kolegije je organiziran didaktički u 2 dijela. U prvom dijelu, predavanjima, studenti dobivaju teoretska znanja o ranom komunikacijskom razvoju. Vježbe se održavaju tijekom 15 sati. Vježbe su interaktivne te</p>	



se za njih studenti moraju prethodno pripremiti. Studenti su raspoređeni u grupe (N=5) za vježbe u logopedskom kabinetu, gdje se upoznaju s pristupom djeci te uvježbavaju vještine opažanja i procjene relevantnih obilježja ponašanja djeteta koja održavaju odrednice ranog komunikacijskog razvoja.

#### CILJEVI KOLEGIJA

Cilj predmeta je upoznavanje tijeka normativnog ranog komunikacijskog razvoja. Naučeni sadržaji omogućit će studentima poznavanje karakterističnih komunikacijskih obrazaca djece rane dobi tipičnog razvoja, što će im pružiti temelj za kompetentnu stručnu interakciju s njima. Studenti će moći razlikovati uredan razvoj te normalne individualne razlike u razvoju od razvojnih odstupanja i teškoća u ranom komunikacijskom razvoju. Po završetku kolegija razlikovat će povoljne od nepovoljnih uvjeta razvoja i poznavati temeljna načela i mogućnosti optimalizacije poticanja razvoja, kao prevencije teškoća u razvoju i nepoželjnih razvojnih ishoda.

#### OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći:

- 1) Kategorizirati ponašanja u odnosu na to odražavaju li komunikacijsku, jezičnu ili govornu sposobnost.
- 2) Opisati razvoj intencijske komunikacije.
- 3) Protumačiti razvoj komunikacijskih sredstava.
- 4) Opisati razvoj komunikacijskih funkcija i kategorizirati opažane komunikacijske funkcije u djeteta.
- 5) Ispitati obilježja združene pažnje.
- 6) Opisati razvoj imitacijskih sposobnosti.
- 7) Povezati razvoj komunikacijskih sposobnosti s razvojem u drugim razvojnim područjima.
- 8) Interpretirati čestice probirnih komunikacijskih ljestvica.
- 9) Objasniti ulogu ranih interakcija u razvoju komunikacijskih sposobnosti.
- 10) Prepoznati faze u razvoju predjezične komunikacije.
- 11) Prepoznati ponašanja koja ukazuju na stupanj pragmatičkih sposobnosti djece predškolske dobi.

#### NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo; vježbe
			X

#### III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi	0,5	12,5
Pohađanje nastave	0,5	12,5
Kontinuirana provjera znanja	1	25
Završni ispit	2	50
UKUPNO	4	100

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

#### OBVEZNA LITERATURA

- Ivšac, J. (2003). Rani komunikacijski razvoj. U: M. Ljubešić (ur.) *Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnog praćenja ranog dječjeg razvoja i podrške obitelji*. Zagreb: DZZOMM, str.85-95.
- Ljubešić, M. (neobjavljeno.) Može li se predvidjeti jezični razvoj prije negoli dijete progovori?
- Ljubešić, M. (2001). Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta. *Dijete i društvo*, 3:261-278.
- Ljubešić, M., Cepanec, M. (2012). Rana komunikacija: u čemu je tajna? *Logopedija*, 3(1):35-45.
- Berk, L. E. (2015). *Dječja razvojna psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.*(9. Poglavlje: Jezični razvoj)
- Bremner, J. G., & Wachs, T. D. (Eds.). (2010). *The Wiley-Blackwell Handbook of Infant Development, Volume 1: Basic Research (Vol. 23). John Wiley & Sons. - PART II: Social Cognition, Communication, and Language, str.315-449.*
- Prelock, Patricia A., Tiffany L. Hutchins. *Clinical Guide to Assessment and Treatment of Communication Disorders*. Springer International Publishing, 2018. – Chapter 2. An Introduction to Communication Development; 7-21.
- Baron-Cohen, S., (2001). Theory of mind in normal development and autism. *Prisme*, 34, 174-183.

#### IZBORNA LITERATURA

- Carpenter, M., Nagell, K., Tomasello, M. (1998). Social cognition and communicative competence from 9 to 15 months of age. *Monographs of the Society for Research in Child Development*, 63(4).
- Gopnik, A., Meltzoff, A.N., Kuhl, P.K. (2003) *Znanstvenik u kolijevci - Što nam rano učenje kazuje o umu*. Zagreb: Educa.
- Hoff, E., & Shatz, M. (Eds.). (2009). *Blackwell handbook of language development*. John Wiley & Sons.
- Rogers, Sally J., Justin HG Williams, eds. *Imitation and the social mind: Autism and typical development*. Guilford Press, 2006.
- Rowland, C., & Schweigert, P. (2004). *First things first: Early communication for the pre-symbolic child with severe disabilities*. Oregon Health & Science University.
- Tomasello, M., & Carpenter, M. (2007). Shared intentionality. *Developmental science*, 10(1), 121-125.
- Tomasello, M., Carpenter, M., & Liszkowski, U. (2007). A new look at infant pointing. *Child development*, 78(3), 705-722.

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni prisustvovati nastavi. Opravdano odsustvo sa nastave regulirano je Pravilnikom o studijima.

Vježbe će se odvijati prema prethodno sastavljenim grupama studenata u logopedskom kabinetu na Sveučilišnom kampusu. Prisustvovanje vježbama je obavezno, a opravdani je izostanak potrebno nadoknaditi u skladu s prethodnim dogovorom.

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mail, konzultacije

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

*Dostupno putem e-mail te konzultacije u terminu osobnog dogovoru studenta i nastavnika*

*inge.vlasic.cicvaric@uniri-hr*

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni/usmeni	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Planirat će se on-line nastava u skladu s aktualnim smjernicama (40%).</b>  <b>Prilagodba u organizaciji nastave promjenama termina, mjesta i načina izvođenja provodit će se usklađivanjem s mjerama zaštite glede pandemije COVID-19.</b></p> <p><b>Akademska čestitost</b>          Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	14.2.2023. i 28.2.2023.
Prolječni izvanredni	
Ljetni	27.6.2023. i 11.7. 2023.
Jesenski izvanredni	
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
<b>3.10.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P – Uvod u kolegij; Terminologija i definicija komunikacije u ranom razvoju - odrednice i razlikovanje pojmova komunikacija, jezik i govor u ranom razvoju.
<b>10.10.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P- Periodizacija rane komunikacije, podjele i stadiji ranog komunikacijskog razvoja.
<b>17. 10.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P -Namjerna komunikacija: razvoj intencije u komunikaciji
<b>24.10.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P - Komunikacijska sredstva i njihov razvoj.
<b>31.10 2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P- Komunikacijske funkcije i njihov razvoj
<b>7.11.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P - Razvoj pažnje i obilježja združene pažnje.
<b>14.11.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	P – Oponašanje: razvoj sposobnosti neverbalne i verbalne imitacije i njena uloga u ranom komunikacijskom razvoju.
<b>21.11.2022.</b> <b>8 i 15 – 11 h</b>	V - Procjena rane komunikacije - kategorizacija ponašanja u odnosu na to odražavaju li komunikacijsku, jezičnu ili govornu sposobnost. V- Procjena rane komunikacije - razlikovanje: intencijska ponašanja i intencijska komunikacija

28.11.2022. 8 i 15 – 11 h	P – Rane interakcije: socijalni kontekst kao nužni uvjet za razvoj komunikacije – interakcija dojenče – roditelj. -Povezanost ranog komunikacijskog razvoja s drugim područjima razvoja (motorika, igra, glasanje i govor te jezične sposobnosti)
5.12.2022. 8 i 15 – 11 h	P- Teorija uma, socijalna kognicija i pragmatika.
12.12.2022. 8 i 15 – 11 h	P- Procjena rane komunikacije (procjena relevantnih razvojnih obilježja; procjena komunikacijskog obrasca ponašanja). Interpretacija obilježja rane komunikacije i savjetovanje roditelja
19.12.2022. 8 i 15 – 11 h	V - Metode procjene rane komunikacije
9.1.2023. 8 i 15 – 11 h	V - Dijagnostički instrumenti za procjenu komunikacijskih obilježja u predjezičnom i ranom jezičnom period (KORALJE, Reynell)
	<b>Vježbe u malim grupama u logopedskoj ambulanti (svaka grupa 2 dolaska, četvrtak od 15 – 18 sati):</b> <b>20.10., 27.10., 3.11., 10.11., 17.11., 24.11., 1.12., 8.12., 15.12., 22.12.2022., 12.1.2023. i 19.1.2023., (26.1.2023.)</b>

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Osnove medicinske genetike
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	2. godina, 3. semestar.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	14+15+16
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorak 8.15-10.00; Petak 8.15-11.00 Zavod za medicinsku biologiju i genetiku, Medicinski fakultet
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Nina Pereza, dr. med.
Kabinet	2-65
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	051-651-234
e-mail	nina.pereza@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Prof. dr. sc. Saša Ostojić, dr. med.
Kabinet	2-60
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	051-651-204
e-mail	sasa.ostojic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlič, dipl. sanit. ing.

Kabinet	2-68
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	051-651-246
e-mail	sanja.devic@uniri.hr
<b>Suradnik na kolegiju</b>	Dr. sc. Anita Barišić, dr. med.
Kabinet	2-72
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	051-651-291
e-mail	anita.barisic@uniri.hr
<b>Suradnik na kolegiju</b>	Tea Mladenić, mag.biotech.med.
Kabinet	2-68
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	051-651-246
e-mail	tea.mladenic@uniri.hr

## II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

### SADRŽAJ KOLEGIJA

S ciljem svrhovitog i smislenog ostvarivanja ishoda učenja, nastava je organizirana u dvije velike tematske cjeline:

#### 1. OSNOVE GENETIKE ČOVJEKA

Hijerarhijska organizacija višestaničnog organizma čovjeka. Struktura i funkcija dijelova eukariotske stanice. Struktura i funkcija nukleinskih kiselina. Organizacija genoma čovjeka. Struktura i klasifikacija kromosoma čovjeka. Vrste staničnih dioba i nasljeđivanje genetičkog materijala. Protok genetičke informacije u stanici: replikacija DNA, transkripcija, translacija. Osnove epigenetike.

#### 2. OSNOVE MEDICINSKE GENETIKE U LOGOPEDIJI

Spektar kliničkih obilježja pacijenata s genetičkim bolestima u logopediji

Pristup pacijentu s genetičkim poremećajem: organizacija skrbi u medicinskoj genetici. Vrste genetičkih poremećaja. Razlikovanje genetičkih i negenetičkih uzroka razvojnih govorno-jezičnih poremećaja. Izrada i interpretacija rodoslovnog stabla. Prenatalni i postnatalni razvoj čovjeka: klasifikacija razvojnih anomalija. Osnove kliničke dismorfologije.

Genetički poremećaji na razini gena

Uzroci i vrste genskih bolesti. Genske bolesti povezane s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima. Metode genetičkog testiranja genskih poremećaja. Osnove interpretacije nalaza genetičkog testiranja genskih poremećaja. Znanstvena istraživanja genske podložnosti za razvojne govorno-jezične poremećaje. Medicina temeljena na dokazima.

Genetički poremećaji na razini kromosoma

Uzroci i vrste kromosomskih poremećaja. Kromosomski poremećaji povezani s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima. Metode genetičkog testiranja kromosomskih poremećaja. Osnove interpretacije nalaza genetičkog testiranja kromosomskih poremećaja.

Genetički poremećaji na razini epigenoma

Epigenetički uzroci razvojnih govorno-jezičnih poremećaja.

Integracija gradiva iz osnova medicinske genetike u logopediji

(Epi)genetički uzroci razvojnih govorno-jezičnih poremećaja, razvojnog i intelektualnog zaostajanja i poremećaji autističnog spektra. Pretraživanje genetičkih internetskih baza podataka.

Osnove komunikacijskih vještina u medicinskoj genetici

Genetičko savjetovanje. Osnove komunikacijskih vještina u medicinskoj genetici za logopede.

<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
<p>Ciljevi kolegija su opisati i objasniti:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. osnovne pojmove iz genetike čovjeka potrebne za razumijevanje nastajanja i nasljeđivanja genetičkih poremećaja,</li> <li>2. genetičke uzroke razvojnih govorno-jezičnih poremećaja,</li> <li>3. osnove interpretacije nalaza genetičkog testiranja u kontekstu povezivanja s očekivanim kliničkim obilježjima i ispravnim pristupom pacijentu s razvojnim govorno-jezičnim poremećajem.</li> </ol>			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
<p>Nakon položenog ispita, student će biti osposobljen:</p> <p><b>A. KOGNITIVNA DOMENA – ZNANJE</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. opisati strukturu dijelova eukariotske stanice i povezati ih s odgovarajućom funkcijom</li> <li>2. opisati strukturu i funkciju nukleinskih kiselina, (epi)genoma i kromosoma čovjeka</li> <li>3. definirati i objasniti temeljne biološke i genetičke procese u eukariotskoj stanici</li> <li>4. nabrojiti, opisati i razlikovati vrste genetičkih poremećaja kao uzroke razvojnih govorno-jezičnih poremećaja</li> <li>5. povezati genetičke uzroke razvojnih govorno-jezičnih poremećaja s odgovarajućom cjelokupnom kliničkom slikom pacijenta</li> <li>6. nabrojiti i razlikovati metode genetičkog testiranja</li> <li>7. osnovno procijeniti rizik ponovnog javljanja genetičkih poremećaja</li> <li>8. koristiti standardiziranu terminologiju prilikom opisivanja dismorfničkih obilježja</li> </ol> <p><b>B. PSIHOMOTORIČKA DOMENA – VJEŠTINE</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. prepoznati pacijente s (mogućim) genetičkim uzrokom razvojnih govorno-jezičnih poremećaja</li> <li>2. osnovno interpretirati i povezati nalaz genetičkog testiranja s očekivanim kliničkim obilježjima i ispravnim pristupom pacijentu s razvojnim govorno-jezičnim poremećajem</li> <li>3. nacrtati i osnovno interpretirati rodoslovno stablo</li> <li>4. razlikovati razine znanstvenih dokaza u biomedicini i zdravstvu za primjenu spoznaja u vlastitoj praksi</li> <li>5. primijeniti osnovne komunikacijske vještine u prenošenju genetičke informacije</li> <li>6. pretraživati dijagnostičke i edukativne baze podataka genetičkih bolesti i poremećaja (OMIM, GeneReviews, Orphanet, Face2Gene)</li> </ol> <p><b>C. AFEKTIVNA DOMENA – VRIJEDNOSTI I STAVOVI</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. prosuditi i identificirati važnost postavljanja genetičke dijagnoze</li> <li>2. usvojiti posebnosti pristupa pacijentu s genetičkim poremećajem u odnosu na ostale uzroke razvojnih govorno-jezičnih poremećaja</li> <li>3. uvažavati emotivne, psihičke i socijalne posljedice nalaza genetičkog testiranja na čitavu obitelj pacijenta</li> <li>4. prepoznati potrebitost cjeloživotne edukacije iz medicinske genetike</li> </ol>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
X	X	X	X
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Multimedija i mreža</b>
			X
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi	-	-	
Pohađanje nastave	1,5	-	
Kontinuirana provjera znanja	2,5	70	

Završni ispit	1	30
UKUPNO	5	100

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, primjenom ECTS bodova (% / A-F) i brojčanog sustava (1-5). Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom nastave te na završnom ispitu. Od ukupno 100 ocjenskih bodova, tijekom nastave student može ostvariti najviše 70 ocjenskih bodova (70 %) na dva pisana međuispita i testu u obliku problema obrade pacijenta, te na završnom, usmenom ispitu najviše 30 ocjenskih bodova (30 %).

#### I. MEĐUISPITI (UKUPNO NAJVIŠE 60 OCJENSKIH BODOVA):

Tijekom trajanja nastave procjenjivat će se usvojeno znanje iz predavanja, seminara i vježbi polaganjem dva međuispita u obliku pisanog testa (Međuispiti I i II). Na svakom međuispitu kriterij za dobivanje ocjenskih bodova je najmanje 50 % točno riješenih pitanja. Položeni međuispiti nisu prenosivi i vrijede za tekuću akademsku godinu.

Međuispit I uključuje nastavne jedinice P2-P5, S1-4 i V1, ima 30 pitanja i nosi do 26 ocjenskih bodova. Trajanje pisanja je 40 minuta. Broj točno riješenih pitanja pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

Broj točnih odgovora	0-14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27-28	29-30
Ocjenski bodovi	0	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

Međuispit II uključuje nastavne jedinice P6-10, S5-10 i V2-7, ima 40 pitanja i nosi do 34 ocjenska boda. Trajanje pisanja je 50 minuta. Broj točno riješenih pitanja pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

Broj točnih odgovora	0-19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35-36	37-38	39-40
Ocjenski bodovi	0	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34

#### Popravci međuispita

Popravicima međuispita mogu pristupiti studenti koji:

- tijekom nastave nisu skupili 35 ocjenskih bodova, odnosno nisu položili međuispit I i/ili II i/ili test u obliku problema obrade pacijenta, i/ili
- su tijekom nastave bili opravdano odsutni za vrijeme pisanja međuispita I i/ili II (zbog bolesti, uz liječničku ispricu), i/ili
- su položili međuispit I i/ili II, ali nisu zadovoljni ostvarenim ocjenskim bodovima.

Konačni ocjenski bodovi za ponovljeni međuispit I i/ili II su oni koje student ostvari na popravnom roku. Popravicima međuispita može se pristupiti samo jednom za svaki međuispit. Popravci se održavaju uživo nakon završene redovite nastave u dva termina, od kojih se u svakom popravljaju jedan od međuispita.

Datum popravka međuispita bit će određen u dogovoru sa studentima, a studenti se za popravke prijavljuju putem mail adrese voditeljice kolegija najkasnije dva dana prije termina popravka.

## II. TEST U OBLIKU PROBLEMA OBRADJE PACIJENTA (UKUPNO NAJVIŠE 10 Ocjenskih BODOVA):

Na kraju održane nastave, nakon vježbe 8 provest će se pisani test u obliku problema obrade pacijenta (engl. patient management problem), u kojem se kroz deset pitanja procjenjuje usvojeno znanje i vještine iz predavanja, seminara i vježbi. Test se rješava uz pomoć genetičkih elektroničkih baza podataka. Kriterij za dobivanje ocjenskih bodova je najmanje 50 % točno riješenih pitanja. Položeni test nije prenosiv i vrijedi za tekuću akademsku godinu. Broj točno riješenih pitanja pretvara se u ocjenske bodove na sljedeći način:

Broj točnih odgovora	0-4	5	6	7	8	9	10
Ocjenski bodovi	0	5	6	7	8	9	10

### Popravak testa

Za popravak testa u obliku problema obrade pacijenta vrijede iste odredbe kao i za popravke međuispita, samo što se termin „međuispit I i/ili II“ mijenja s „test u obliku problema obrade pacijenta“. Datum popravka testa isti je kao i za popravke međuispita.

## III. ZAVRŠNI ISPIT (UKUPNO NAJVIŠE 30 Ocjenskih BODOVA):

Završnom ispitu ne mogu pristupiti studenti koji:

- nakon izlaska na popravak međuispita I i/ili II i/ili testa u obliku problema obrade pacijenta konačno ostvaruju manje od 35 ocjenskih bodova, i/ili
- imaju 30 % i više neopravdanih izostanaka s nastave.

Takav student ocjenjuje se ocjenom F (neuspješan), ne može steći ECTS bodove niti izaći na završni ispit, odnosno mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji:

- su tijekom nastave ostvarili  $\geq 35$  ocjenskih bodova (50 % ili više od mogućih 70 ocjenskih bodova) i
- nemaju više od 30 % opravdanih izostanaka s nastave.

Završni ispit je usmeni ispit koji će se održati uživo i sastoji se od četiri pitanja (jedno teorijsko pitanje iz cjeline Osnove genetike čovjeka, dva teorijska pitanja iz cjeline Osnove medicinske genetike u logopediji i jedno pitanje u obliku problema obrade pacijenta). Završni ispit je položen ako student osvoji od 15 od 30 ocjenskih bodova. Pitanja se boduju na sljedeći način:

	Ocjenski bodovi	
Ocjena	Teorijsko pitanje	Problem obrade pacijenta
Odgovor zadovoljava minimalne kriterije	3	6-7
Prosječno dobar odgovor	4	8-9



Vrlo dobar odgovor	5	10-11
Izvrstan odgovor	6	12

Ukupna ocjena za kolegij sastoji se od zbroja ocjenskih bodova za Međuispit I i II, test u obliku problema obrade pacijenta te završni ispit, a pretvara se u ocjene i ECTS bodove na sljedeći način:

Ocjena	Preddiplomski studij
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

##### OBVEZNA LITERATURA

- Pereza N. Osnove medicinske genetike za studente Logopedije. Priručnik s problemskim zadacima. Prvo izdanje. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, 2022.
- Materijali s predavanja

##### IZBORNA LITERATURA

-

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Prisustvovanje predavanjima, seminarima, vježbama, međuispitima i testu u obliku problema obrade pacijenta je obavezno te se za svaki od navedenih oblika nastave zasebno vodi evidencija za svakog studenta. Svi navedeni oblici nastave započinju u točno naznačeno vrijeme prema navedenom rasporedu te će kašnjenje biti tretirano kao izostanak. Ulasci/izlasci tijekom održavanja nastave se ne uvažavaju. Nadoknade nisu moguće. Student može opravdano izostati do 30 % sati predviđenih zasebno za vježbe, seminare i predavanja, isključivo zbog zdravstvenih razloga, što se opravdava liječničkom ispričnicom (uključujući izostanke s testiranja). Ako student neopravdano izostane s više od 30 % nastave po pojedinom obliku nastave (4 sata predavanja, 5 sati seminara, 5 sati vježbi), ne može nastaviti praćenje kolegija i gubi mogućnost izlaska na završni ispit (0 ECTS bodova, ocjena F).

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Sve obavijesti o provođenju kolegija, kao i nastavni materijali s predavanja, seminara i vježbi bit će dostupni na sustavu za e-učenje Merlin. Studenti trebaju redovito posjećivati navedeni sustav kako bi bili na vrijeme informirani o svim činjenicama ili promjenama koje se tiču kolegija.

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nastavnici su svakodnevno tijekom radnog vremena dostupni putem e-mail adresa za sva pitanja koja se tiču nastave. Konzultacije se mogu održavati uživo ili putem online platforme MS Teams.

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je usmeni ispit.

##### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

##### METODE POUČAVANJA

S ciljem stjecanja specifičnih znanja, vještina i vrijednosti/stavova, svi oblici nastave (predavanja, seminari i vježbe) provode se kroz metode aktivnog učenja temeljene na rješavanju problema i iskustvenom učenju, potičući razvijanje otvorenog, analitičkog i kritičkog razmišljanja. Ovakvim pristupom učenju i poučavanju, obrnutim od klasičnog načina, potiče se jednostavnije i svrsishodnije savladavanje i primjena osnovnih teorijskih znanja, kao i razmišljanje o pacijentu u obrascima kliničkih obilježja.

#### PRIPREMANJE ZA NASTAVU

S obzirom na primjenu metoda aktivnog učenja, tijekom nastave, na svakom nastavnom satu nastavnici provode kontinuirano davanje povratnih informacija o usvojenom znanju i vještinama. Stoga su studenti obavezni pripremati se za sve oblike nastave prema uputama koje će biti objavljene na sustavu za e-učenje Merlin, posebice za seminare i vježbe.

#### POSEBNE ODREDBE ZA ODRŽAVANJE NASTAVE

Predavanja, seminari i vježbe održavat će se u kontaktnom obliku (on-site) uz pridržavanje propisanim važećim epidemiološkim mjerama. Zbog moguće izmjene rasporeda nastave ili bilo koje postavke INP-a, studenti su obvezni redovito pratiti obavijesti na sustavu za e-učenje Merlin.

#### Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

#### ISPITNI ROKOVI

Zimski	07.02.2023., 21.02.2023.
Proljetni izvanredni	21.04.2023.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	12.09.2023.

#### VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
<b>Osnove genetike čovjeka</b>	
<b>18.10.2022.</b> (Praktikum)	<b>P1 (8.15-10.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza</b> <b>Važnost medicinske genetike u logopediji. Izvedbeni nastavni plan i program.</b>
<b>21.10.2022.</b> (Praktikum)	<b>S1 (8.15-10.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza</b> <b>Hijerarhijska organizacija višestaničnog organizma čovjeka. Struktura i funkcija dijelova eukariotske stanice.</b>
<b>25.10.2022.</b> (Praktikum)	P2 (8.15 – 9.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza Struktura i funkcija nukleinskih kiselina P3 (9.15 – 10.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza Organizacija genoma čovjeka
<b>28.10.2022.</b> (Vijećnica-Pg od 10 / Biblioteka)	<b>S2 (8.15-9.00) – Tea Mladenčić, mag.biotech.med. (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I)</b> <b>Od DNA do kromosoma: struktura i klasifikacija kromosoma čovjeka</b>

	<b>S3 (9.15-11.00) – Tea Mladenčić, mag.biotech.med. (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I)</b> <b>Vrste staničnih dioba i nasljeđivanje genetičkog materijala</b>
<b>04.11.2022.</b> <b>(Vijećnica)</b>	<b>P4 (8.15-10.00) – prof. dr. sc. Saša Ostojić</b> <b>Protok genetičke informacije u stanici: replikacija DNA, transkripcija, translacija</b>
<b>08.11.2022.</b> <b>(Praktikum / Biblioteka)</b> <b>(Praktikum)</b>	<b>S4 (8.15-9.00) – doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa II) / Tea Mladenčić, mag.biotech.med. (grupa I)</b> <b>Protok genetičke informacije u stanici: replikacija DNA, transkripcija, translacija</b> <b>P5 (9.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza</b> <b>Osnove epigenetike</b>
11.11.2022. (Biblioteka) (Praktikum)	V1 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa I) V1 (10.15-12.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) Integracija gradiva iz osnova genetike čovjeka
15.11.2022. (Predavaona 4 / Praktikum)	Međuispit I (10.00-11.00) - doc. dr. sc. Nina Pereza / Tea Mladenčić, mag.biotech.med.
<b>Osnove medicinske genetike u logopediji</b>	
22.11.2022. (Praktikum)	P6 (9.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Pristup pacijentu s genetičkim poremećajem: organizacija skrbi u medicinskoj genetici
25.11.2022. (Praktikum / Biblioteka)	V2 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) / prof. dr. sc. Saša Ostojić (grupa I) Vrste genetičkih poremećaja. Razlikovanje genetičkih i negenetičkih uzroka razvojnih govorno-jezičnih poremećaja. V3 (10.15-11.00) – doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Izrada i interpretacija rodoslovnog stabla
29.11.2022. (Praktikum)	S5 (8.15-9.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Prenatalni i postnatalni razvoj čovjeka: klasifikacija razvojnih anomalija S6 (9.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Osnove kliničke dismorfologije
02.12.2022. (Praktikum) (Praktikum / Biblioteka)	P7 (8.15-9.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Uzroci genskih bolesti V4 (9.15-10.00) – prof. dr. sc. Saša Ostojić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Vrste genskih bolesti S7 (10.15-11.00) – dr. sc. Anita Barišić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Genske bolesti povezane s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima I
06.12.2022. (Praktikum / Biblioteka)	S7 (8.15-9.00) – dr. sc. Anita Barišić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Genske bolesti povezane s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima II P8 (9.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza

(Praktikum)	Metode genetičkog testiranja genskih poremećaja
09.12.2022. (Predavaona 1 / Biblioteka)	V5 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) / prof. dr. sc. Saša Ostojić (grupa I) Osnove interpretacije nalaza genetičkog testiranja genskih poremećaja (problem obrade pacijenta) S8 (10.15-11.00) – doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Znanstvena istraživanja genske podložnosti za razvojne govorno-jezične poremećaje. Medicina temeljena na dokazima.
13.12.2022. (Predavaona 9)	P9 (10.15-12.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Uzroci i vrste kromosomskih poremećaja
16.12.2022. (Praktikum / Biblioteka) (Praktikum)	S9 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) / dr. sc. Anita Barišić (grupa I) Kromosomski poremećaji povezani s razvojnim govorno-jezičnim poremećajima P10 (10.15-11.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza Metode genetičkog testiranja kromosomskih poremećaja
20.12.2022. (Praktikum / Biblioteka)	V6 (8.15-10.00) – prof. dr. sc. Saša Ostojić (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) Osnove interpretacije nalaza genetičkog testiranja kromosomskih poremećaja (problem obrade pacijenta)
23.12.2022. (Praktikum / Biblioteka)	S10 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa I) / dr. sc. Anita Barišić (grupa II) Epigenetički uzroci razvojnih govorno-jezičnih poremećaja
13.01.2023. (Praktikum / Biblioteka)	<b>V7 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) / doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa I)</b> <b>Integracija gradiva iz osnova medicinske genetike u logopediji: (Epi)genetički uzroci razvojnih govorno-jezičnih poremećaja, razvojnog i intelektualnog zaostajanja i poremećaja autističnog spektra</b>
17.01.2023. (Praktikum / Biblioteka) (Praktikum)	<b>Međuspit II (8.00-9.00) - Tea Mladenić, mag.biotech.med. (grupa II) / doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I)</b> <b>P11 (9.15-10.00) – prof. dr. sc. Saša Ostojić</b> <b>Genetičko savjetovanje</b>
20.01.2023. (Pg / Informatička)	<b>V8 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) / Tea Mladenić, mag.biotech.med. (grupa I) / doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa II) / dr. sc. Anita Barišić (grupa II)</b> <b>Pretraživanje genetičkih internetskih baza podataka</b> <b>Test problem obrade pacijenta (10.15-11.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa I) / Tea Mladenić, mag.biotech.med. (grupa I) / doc. dr. sc. Sanja Dević Pavlić (grupa IIA) / dr. sc. Anita Barišić (grupa IIB)</b>
24.01.2023. (Praktikum / Biblioteka)	<b>V9 (8.15-10.00) – doc. dr. sc. Nina Pereza (grupa II) / prof. dr. sc. Saša Ostojić (grupa I)</b> <b>Osnove komunikacijskih vještina u medicinskoj genetici za logopede</b>

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Poremećaji glasa
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	III
Akademska godina	2022./2023..
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Zdravko Kolundžić Izv. prof. dr. sc. Katarina Pavičić Dokoza
Kabinet	O-038
Vrijeme za konzultacije	Srijeda 10-12
Telefon	
e-mail	<a href="mailto:zdravko.kolundzic@uniri.hr">zdravko.kolundzic@uniri.hr</a> <a href="mailto:katarina.pavicic@uniri.hr">katarina.pavicic@uniri.hr</a>
Suradnik na kolegiju	Anja Benšić, mag. logop. (mentorica za vježbe)
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
Definiranje, kategorizacija i razumijevanje anatomije i fiziologije laringealnih mehanizama te etiologije i klasifikacije poremećaja glasa. Poremećaji glasa kod djece. Poremećaji glasa kod osoba treće životne dobi. Poremećaji glasa kod vokalnih profesionalaca. Prevencija poremećaja glasa. Specifičnosti terapije kod osoba nakon parcijalne i totalne laringektomije. Vokalna terapija kod transrodnih osoba i uloga logopeda. Rad u multidisciplinarnom timu i specifičnosti različitih terapijskih postupaka. Multidimenzionalna procjena poremećaja glasa. Analiza kliničkih informacija s ciljem postavljanja dijagnoze te određivanja oblika terapije.	
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>	
Cilj predmeta je upoznati studenta s temeljnim znanjima u području fiziologije i patologije glasa. Naglasak je na patološkim laringealnim mehanizmima i vrstama dijagnostičkih i terapijskih postupaka kod poremećaja glasa kao i specifičnostima glasa vokalnih profesionalaca i transrodnih osoba. Osnovni cilj je stjecanje temeljnih kompetencija na području logopedске dijagnostike i terapije poremećaja glasa te osposobljavanje za rad u multidisciplinarnom timu.	
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opisati anatomiju i fiziologiju laringealnih mehanizama</li> <li>2. Opisati i razumjeti patološke mehanizme u podlozi laringealne patologije i klasifikaciju vrsta poremećaja</li> <li>3. Opisati razvojne specifičnosti glasa i prevenciju razvoja poremećaja glasa.</li> </ol>	

4. Razlikovati posebitosti glasa vokalnih profesionalaca.
5. Koristiti različite rehabilitacijske postupke kod laringektomiranih pacijenata.
6. Opisati posebitosti glasa transrodnih osoba i specifičnosti logopedskog pristupa.
7. Razlikovati terapijske postupke kod poremećaja glasa.
8. Primijeniti multidimenzionalnu procjenu poremećaja glasa.
9. Analizirati kliničke informacije s ciljem postavljanja dijagnoze te određivanja oblika terapije

**NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)**

<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x		x	x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
	x		

**III. SUSTAV OCJENJIVANJA**

<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>
Pohađanje nastave	1	10
Međuispit	2	40
Završni ispit	2	50
<b>UKUPNO</b>	<b>5</b>	<b>100</b>

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad i postignuća studenata izražavaju se postignutim bodovima na temelju kojih se formira završna ocjena. Redovito pohađanje nastave boduje se s maksimalno 20 bodova, na međuispitu s 40 bodova na završnome ispitu (usmeni) s maksimalno 40 bodova, odnosno u zbroju maksimalno 100 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i bročjanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom, te prema diplomskim kriterijima ocjenjivanja

- 1) pohađanje nastave 10 bodova.
- 2) međuispit do 40 bodova
- 3) završni ispit do 50 bodova

<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

**IV. LITERATURA**

**OBVEZNA LITERATURA**

Boone, D. R., McFarlane, S. C., Von Berg, S. V. i Zraick, R. I. (2013). The Voice and Voice Therapy. 9th edition. Allyn & Bacon Communication Sciences and Disorders. (4 primjerka)

Kovačić, G. (2006): Akustička analiza glasa vokalnih profesionalaca. Zagreb, Graphis, 2006.

Stemple, J.C, Roy, N., Klaben, B.K. (2014). Clinical Voice Pathology, theory and managment 5th Edition, Plural Publishing, San Diego.

**IZBORNA LITERATURA**

1. Aras, I., Stevanović, S., Ivkić, M., Pavičić-Dokoza, K., Baudoin, T., Kalogjera, L. (2007): Unusual congenital laryngeal web in 11-year-old child. *Journal of Otolaryngology* 36 (3), E37-E41.
2. Kolundžić, Z.; Pavičić Dokoza, K.; Čužić, M. (2020). Rezultati samoprocjene glasa nastavnika učenika bez teškoća i nastavnika učenika s posebnim obrazovnim potrebama u osnovnim školama. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*, 56 (2020), 1; 96-106 doi:10.31299/hrri.56.1.8
3. Kolundžić, Zdravko. Usporedba samoprocjene glasa nastavnika i službenika. *Logopedija* 2018 8(2):49-55.
4. Kovačić, G., Buđanovac, A. (2000): Vokalna higijena: koliko o njoj znaju (budući) vokalni profesionalci? *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 36(1), 37-61.
5. Kovačić, G. (2002): Analiza subjektivnih simptoma vokalnog zamora nastavnica. *Govor* XIX(2), 137-156.
6. Kovačić, G., Farago, E. (2013): Kvaliteta glasa nastavnica s vokalnim zamorom. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 49(1), 92-107.
7. Kovačić, G., Farago, E. (2017): Akustičke značajke vokalnoga zamora. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 53(1), 35-58.
8. Baken, R. J. (2005): The aged voice: a new hypothesis. *Journal of Voice* 19 (3), 317-325.
9. Bonetti, A. (2011). Perceptivna procjena glasa. *HRRRI*, 47, 1. 64-71.
10. Bonetti, A., Bonetti, L. (2013) Cross-Cultural Adaptation and Validation of the Voice Handicap Index Into Croatian. *Journal of Voice* 27(1).
11. Rončević, A., Bolfan-Stošić, N. (2002): Neki pokazatelji dječjih disfonija. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja* 38 (2), 193-200.
12. Pavičić Dokoza, K., Kolundžić, Z. (2021). Poremećaji govora, glasa i gutanja kao posljedica neurodegenerativnih bolesti. Alzheimerova bolest i frontotemporalna demencija u kliničkoj praksi. Ur: Klepac, N., Borovečki, F. *Medicinska naklada Zagreb*, 123-178.

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Studenti moraju prisustvovati na najmanje 70% nastave i vježbi

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, mrežne stranice, konzultacije

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

mail

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Kolokvij i završni ispit

##### OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

###### Akademska čestitost

Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: *Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci* te *Etički kodeks za studente*.

Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.

##### ISPITNI ROKOVI

Zimski	8.2.2023. 22.2.2023.
Prolječni izvanredni	12.4.2023.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
5.10.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	Uvodno predavanje
5.10.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 16,15-18	Glas-temelj govorne komunikacije
12.10.2022. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 14,15-16	Određenje glasa (aktivator, generator, rezonatori, artikulatori)
12.10.2022. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 16,15-18	Određenje glasa (aktivator, generator, rezonatori, artikulatori)
19.10.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	Razvoj glasa kroz životne dobi, utjecaj kvalitete glasa na kvalitetu života
19.10.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 16,15-18	Subjektivna procjena i samoprocjena glasa
26.10.2022. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 14,15-16	Kvaliteta glasa, mehanizmi uredne fonacije
26.10.2022. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 16,15-18	Simptomatologija poremećaja glasa
2.11.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	Etiologija poremećaja glasa
2.11.2022. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 16,15-18	Klasifikacije poremećaja glasa
9.11.2022.	Poremećaji rezonancije



izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	
16.11.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić izv. prof. dr. sc. Dokoza 14,15-16	Kolokvij
23.11.2022. dr. sc. Kovačić 13,30-16	Akustička analiza glasa 3 h
30.11.2022. dr. sc. Kovačić 13,30-16	Akustička analiza glasa 3h
7.12.2022. dr.sc Kovačić 14,15-16 16,15-18,45	Poremećaji glasa kod vokalnih profesionalaca 2h; Edukacija i vokalna higijena 3 h
14.12.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	Govor i glas nakon laringektomije
21.12.2022. izv. prof. dr. sc. Kolundžić 14,15-16	Govor i glas nakon laringektomije
18.1.2023. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 14,15-16	Glasovna terapija
18.1.2023. izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 16,15-18	Specifičnosti različitih glasovnih terapija
25.1.2023. izv. prof. dr. sc. Kolundžić izv. prof. dr. sc. Pavičić Dokoza 14,15-16	Kolokvij

#### I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Istraživačke metode
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	3.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	4

<b>Nastavno opterećenje (P+S+V)</b>	30+0+15		
<b>Vrijeme i mjesto održavanja nastave</b>	Ponedjeljkom 14:15 – 17:00 (uč- F-138)		
<b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>	ne		
<b>Nositelj kolegija</b>	Doc. dr. sc. Tamara Mohorić		
Kabinet	F-335		
Vrijeme za konzultacije	Četvrtak 14:00 - 14:45		
Telefon	265-774		
e-mail	tmohoric@ffri.uniri.hr		
<b>Suradnik na kolegiju</b>	/		
Kabinet			
Vrijeme za konzultacije			
Telefon			
e-mail			
<b>II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA</b>			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
Osobine znanstvenog i neznanstvenog (laičkog) pristupa znanju; Ciljevi znanosti; Problemi mjerenja u društvenim znanostima; Kvalitativna i kvantitativna istraživanja; Tehnike i metode prikupljanja podataka (npr. opažanje, anketiranje, upitnici, eksperiment, fokus grupe); Metrijske karakteristike mjernih instrumenata; Glavni dijelovi znanstvenog članka i pisanje izvještaja.			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Upoznavanje s osnovnim metodama istraživanja u društvenim znanostima, upoznavanje s osnovnim karakteristikama znanstveno-istraživačkog rada te priprema za samostalan znanstveno-istraživački i stručni rad.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći:			
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. opisati metode istraživanja u društvenim znanostima</li> <li>2. usporediti metode istraživanja s obzirom na njihove prednosti i nedostatke</li> <li>3. usporediti mjerne instrumente na temelju mjernih karakteristika</li> <li>4. izabrati odgovarajuću metodu pri planiranju i provođenju vlastitog istraživanja</li> <li>5. kritički čitati znanstvene radove, posebice s metodološkog aspekta</li> </ol>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x		x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi			
Pohađanje nastave	2		
Kontinuirana provjera znanja	1,5	<b>70</b>	

Završni ispit	0,5	30
UKUPNO	4	100
<b>OCJENA</b>		
<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova	
<b>IV. LITERATURA</b>		
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>		
1. Milas, G. (2005). Metodologija istraživanja u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Slap.		
2. Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec, D. (2012). Petzova statistika. Naklada Slap.		
<b>IZBORNA LITERATURA</b>		
Lum, C. (2002). Scientific thinking in speech and language therapy. Lawrence Erlbaum Associates, publishers.		
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>		
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>		
Pohađanje nastave i vježbi je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog fonda sati. Studenti koji izostanu više od 30% neće imati pravo pristupiti ispitu.		
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>		
Sve relevantne informacije koje se tiču nastave i vježbi iz kolegija, kao i obaveza studenata, bit će objavljene na e-kolegiju u sustavu Merlin te putem elektroničke pošte.		
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>		
Nastavnika se može kontaktirati u kabinetu za vrijeme konzultacija ili putem e-pošte.		
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>		
Pismeni ispit		
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>		
<b>Akademska čestitost</b>		
Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i> .		
Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.		
<b>ISPITNI ROKOVI</b>		
Zimski	1.2.2023. u 9h	

	15.2.2023. u 9h
Prolječni izvanredni	11.4.2023. u 9h
Ljetni	
Jesenski izvanredni	30.8.2023. u 9h 5.9.2023. u 9h
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
3.10.2022.	Uvodno predavanje, upoznavanje sadržaja kolegija.
10.10.2022.	Osobine znanstvenog i neznantstvenog (laičkog) pristupa znanju. Ciljevi znanosti.
17.10.2022.	Problemi mjerenja u društvenim znanostima.
24.10.2022.	Kvantitativna i kvalitativna istraživanja. Značaj kvalitativnih istraživanja u edukacijsko-rehabilitacijskoj znanosti.
31.11.2022.	Definiranje cilja, problema i hipoteza istraživanja
7.11.2022.	Metode prikupljanja podataka: opažanje (intervencija opažača, način bilježenja podataka, uzimanje uzoraka, analiza rezultata, problemi).
14.11.2022.	<i>Prva provjera znanja</i>
21.11.2022.	Metode prikupljanja podataka: anketiranje (načini uporabe i osobine ove metode; tehnike formiranja uzoraka i prikupljanja podataka; nacrti istraživanja)
28.11.2022.	Metrijske karakteristike mjernih instrumenata (osnovni pojmovi pouzdanosti i valjanosti). Pripremanje i konstrukcija upitnika. Format upitnika, postavljanje pitanja.
5.12.2022.	Eksperimentalni i kvazi-eksperimentalni nacrt.
12.12.2022.	Metode i tehnike prikupljanja podataka u kvalitativnim istraživanjima.
19.12.2022.	<i>Druga provjera znanja</i>
9.1.2023.	Kvalitativne metode: fokus grupe i studije slučaja.
16.1.2023.	Glavni dijelovi znanstvenog članka i pisanje izvještaja.
23.1.2023.	Kritička analiza rada. Integracija gradiva.

<b>I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU</b>	
<b>Naziv kolegija</b>	<b>Neuropedijatrija</b>
<b>Studij</b>	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
<b>Semestar</b>	3.
<b>Akademska godina</b>	2022./2023.
<b>Broj ECTS-a</b>	3
<b>Nastavno opterećenje (P+S+V)</b>	15+15+0
<b>Vrijeme i mjesto održavanja nastave</b>	Zgrada Sveuč. Odjela soba 822 i Klinika za pedijatriju Kantrida
<b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>	
<b>Nositelj kolegija</b>	Prof. dr. sc. Igor Prpić, dr. med.

Kabinet	KBC Rijeka, lokalitet Kantrida, Istarska 43
Vrijeme za konzultacije	Osobni dogovor sa studentom
Telefon	051 659 171
e-mail	Igor.ppic@uniri.hr
<b>Suradnik na kolegiju</b>	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

## II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

### SADRŽAJ KOLEGIJA

Neuropedijatrija je izborni kolegij na 2. godini Preddiplomskog sveučilišnog studija Logopedija Sastoji se od 15 sati predavanja, 10 sati seminara i 5 sati vježbi (ukupno 30). Izvršavanjem svih predviđenih nastavnih obveza i uspješno položenim završnim ispitom student stječe 3 ECTS boda.

Ciljevi kolegija su stjecanje osnovnih znanja iz područja dječjih neuroloških bolesti koje se odražavaju poremećajem jezika i govora. Neuropedijatrija je grana pedijatrija definirana objektom svog interesa – neurološkim poremećajima djeteta, od rođenja do kraja adolescencije. Kolegij pruža studentima logopedije usmjerena znanja i ciljane vještine koji ih, kao buduće logopede, osposobljavaju za razumijevanje osnovnih neuroloških bolesti te omogućuje i olakšava primjerene postupke u području njihove stručnosti.

Kolegije je organiziran didaktički u tri dijela. U prvom dijelu, predavanjima, studenti dobivaju teoretska znanja o najčešćim neurološkim bolestima s kojima će se susretati u svom stručnom radu. Seminarski dio namijenjen je upoznavanju sa ostalim dječjim neurološkim bolestima u cilju proširivanja osnovnih pojmova i znanja iz neuropedijatrijskih bolesti te značaj i sveobuhvatnost neuropedijatrije tijekom razvojne dobi. Seminari su interaktivni te se za njih studenti moraju prethodno pripremiti. Vježbe se održavaju tijekom 5 sati. Studenti su raspoređeni u grupe. Na vježbama se studenti neposredno upoznaju s pristupom djeci s neurološkim bolestima, kao i provođenju dijagnostičkih postupaka te dobivaju mogućnost upoznavanja široke kazuistike iz neuropedijatrije.

Sadržaj kolegija naveden je popisom tema izvođenja nastave (niže navedeno).

### CILJEVI KOLEGIJA

Cilj je upoznavanje s najčešćim neurološkim bolestima u dječjoj, razvojnoj dobi koje kao posljedicu imaju i poremećaje komunikacije, jezika i govora te njihovom postupkom dijagnosticiranja i specifičnog medikamentoznog liječenja. Stoga će se studenti upoznati s dijagnostičkim metodama u dječjoj neurologiji – elektroneurofiziološki - EEG, vidni, slušni evocirani potencijali te neuro slikovnim metodama, kao i najčešćim laboratorijskim pretragama. Posebno će se istaknuti važnost rane dijagnoze perinatalnih oštećenjima mozga uz značaj rane procjene njihove uloge u etiologiji odstupanja u razvoju govora i jezika. Dodatno, studenti će se upoznati sa nasljednim metaboličkim bolestima, genetskih sindroma u neuropedijatriji kao uzroku odstupanja u govorno-jezičnom razvoju. Posebno će se istaknuti važnost rane dijagnoze i neuropedijatrijski pristup kod neurorazvojni poremećaji poput autizma, poremećaja pažnje s hiperaktivnošću, specifičnih poremećaj učenja. Studenti će dodatno steći znanja o epilepsijama, te procjena uloge epilepsije u poteškoćama govorno –jezičnog razvoja, povezanost epilepsije s ovim poteškoćama te uloga antiepileptičke terapije.

### OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći:

1. Steći opća znanja i poznavati najčešće neurološke bolesti u dječjoj dobi koje kao posljedicu imaju i poremećaje komunikacije, jezika i govora

2. Znati će i poznavati dijagnostičke metode u dječjoj neurologiji – EEG, slikovne metode, evocirane potencijale
3. Opisati s razumijevanjem perinatalna oštećenja mozga i razumjeti njihovu ulogu u etiologiji odstupanja u razvoju govora i jezika kao i njihove dugoročne posljedice
4. Poznavati će najčešće nasljedne metaboličke bolesti i genske sindrome koje utječu na govorno-jezični razvoj i poznavati način liječenja
5. Steći opća znanja i poznavati najčešće neurorazvojne poremećaje i njihov značajna govorno-jezični razvoj
6. Znat će definiciju, etiologiju i klasifikaciju epilepsija u djece, te procijeniti ulogu epilepsije u poteškoćama govorno-jezičnog razvoja, povezanost epilepsije s ovim poteškoćama te uloga antiepileptičke terapije

**NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)**

<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
<b>x</b>	<b>x</b>		
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo-Vježbe</b>
			<b>x</b>

**III. SUSTAV OCJENJIVANJA**

<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>
Aktivnost na nastavi	0,4	<b>10</b>
Pohađanje nastave	0,3	<b>13</b>
Kontinuirana provjera znanja-seminar	1	<b>33,5</b>
Završni ispit	1,3	<b>43,4</b>
<b>UKUPNO</b>	<b>3</b>	<b>100</b>

<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

**IV. LITERATURA**

**OBVEZNA LITERATURA**

Pedijatrija. Mardešić i sur. 2016. Školska knjiga, Zagreb

**IZBORNA LITERATURA**

Barišić N. i sur. Pedijatrijska neurologija, Zagreb, Medicinska naklada. 2009.(odabrana poglavlja)

Nelson Textbook of Pediatrics 20th Edition, 2015. Am-Medicine

Izabrani sažetci predavanja i pregledni članci

**V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**

**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni prisustvovati nastavi. Opravdano odsustvo sa nastave regulirano je Pravilnikom o studijima.

**Seminari** su koncipirani da se student aktivno prethodno pripremi za temu seminara. Studenti će

<p>početkom nastave biti raspoređeni u grupe te će svaka grupa dobit jednu od navedenih tema seminara – grupni seminarski rad - za koju će morati pripremiti prezentaciju te je prezentirati tijekom održavanja seminara. Trajanje prezentacije ne smije biti kraće od 20 minuta, do maksimalno 30 minuta, nakon čega slijedi rasprava o održanoj temi seminara.</p> <p>Vježbe će se odvijati prema prethodno sastavljenim grupama studenata u Klinici za pedijatriju, KBC Rijeka, lokalitet Kantrida, Istarska 43.</p>	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Putem mrežnih platformi za izvođenje nastave –Merlin/MS teams	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
Dostupno putem e-mail te konzultacije u terminu osobnog dogovoru studenta i nastavnika	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Ispit se polaže pismo i usmeno	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	2. veljače 2022. i 23. veljače 2022
Prolječni izvanredni	20. travnja 2023
Ljetni	22. lipnja 2023. i 13. srpnja 2023.
Jesenski izvanredni	7. rujna 2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
<b>6.10.2022. 08:00-09:45</b>	P- Medicina razvojne dobi- uvodna razmatranja / P - Anamneza i pregled u pedijatriji
<b>13.10.2022. 08:00-09:45</b>	P - Osnove neurološkog status djeteta- anamneza i procjena neuro-razvoja
<b>20.10.2022. 08:00-09:45</b>	P - Dijagnostičke metode u dječjoj neurologiji – EEG, slikovne metode, evocirani potencijali
<b>27.10.2022. 08:00-09:45</b>	P - Perinatalna oštećenja mozga kao uzrok odstupanja u razvoju govora i jezika
<b>3.11.2022. 08:00-09:45</b>	P- Neuro-razvojni poremećaji- cerebralna paraliza, poremećaj pažnje s hiperaktivnošću
<b>10.11.2022.</b>	P – Neuro-razvojni poremećaji- poremećaj iz spektra autizma

08:00-08:45	
17.11.2022 08:00-09:45	P - Epilepsije i epileptičke encefalopatije razvojne dobi
24.11.2022. 08:00-09:45	P - Poremećaj razvoja mozga (poremećaj migracije neurona, defekti neuralne cijevi) S- Moždani udar u djece
1.12.2022. 08:00-09:45	S - Specifični poremećaji učenja / S - Trauma glave u djece
8.12.2022. 08:00-09:45	S- Konatalne infekcije središnjeg živčanog sustava/ S- Neurokutane bolesti
15.12.2022. 08:00-09:45	S- Neuromišićne bolesti / S – Demijelinizacijske bolesti
22.12.2022. 08:00-09:45	S- Intelektualna onesposobljenost / S- Tumori mozga u djece
12.01.2023. 08:00-09:45	S- Nasljedne metaboličke bolesti Vježbe po grupama
19.01.2023. 08:00-09:45	Vježbe po grupama
26.01.2023. 08:00-09:45	Vježbe po grupama

#### I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

<b>Naziv kolegija</b>	<b>Povijest logopedije</b>
<b>Studij</b>	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
<b>Semestar</b>	3.
<b>Akademska godina</b>	2022./2023.
<b>Broj ECTS-a</b>	3
<b>Nastavno opterećenje (P+S+V)</b>	15+15+0
<b>Vrijeme i mjesto održavanja nastave</b>	četvrtkom, 12.15-14.00, Učionica 822 zgrada odjela
<b>Mogućnost izvođenja na stranom jeziku</b>	da
<b>Nositelj kolegija</b>	doc. dr. sc. Suzana Jelčić Jakšić
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	prema dogovoru
	Telefon
	+385 99 7007917
	e-mail
	suzanajj@uniri.hr
<b>Suradnik na kolegiju</b>	-
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail



II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
Pregled povijesnih stavova prema jezično-govornim poremećajima Pregled načina tretiranja jezično-govornih poremećaja kroz povijest Razvoj logopedске struke i znanosti Školovanje logopeda kroz povijest Razvoj logopedije u Hrvatskoj			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Upoznati studente s razvojem logopedije u svijetu i na području Hrvatske te s doprinosom hrvatske logopedije ovom razvoju, kako bi mogli bolje razumjeti suvremenu logopedsku znanost i praksu.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Studenti će upoznati začetke i razvoj logopedске struke i znanosti, biti sposobni usporediti razvoj logopedije u različitim svjetskim kulturama kroz povijest te njihov doprinos ukupnom razvoju. Bit će upoznati s ulogom hrvatske logopedije i doprinosom hrvatskih logopeda europskim i svjetskim kretanjima.			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x	x	
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Aktivnost na nastavi	0,5	10	
Pohađanje nastave	0,5	10	
Seminarski rad	1	20	
Završni ispit	1	60	
UKUPNO	3	100	
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>Freund, H. (1933.). O važnosti logopedije u okviru zdravstvene pedagogije. Udruženje nastavnika škola za defektnu decu Kraljevine Jugoslavije, Beograd.</li> <li>Vincent, I. (2005.). Hinko Freund. Heroina, Zagreb.</li> <li>Vučak, I. (2010.). Hinko Lehner - Prvi hrvatski logoped. Liječnički Vjesnik. 132:257-261.</li> <li>Mrežne stranice <a href="http://www.acsu.buffalo.edu/~duchan/new_history/overview.html">http://www.acsu.buffalo.edu/~duchan/new_history/overview.html</a></li> </ul>			

<b>IZBORNA LITERATURA</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Golubović, S. (2009). Istorijski koreni logopedije. Specijalna edukacija i rehabilitacija, 1-2, 123-134.</li> <li>• Hartel, H. (1966.). Njemački muzej za problematiku gluhoonijemih u Leipzigu. Defektologija, Vol. 2. (4), 40-51.</li> <li>• Jelić, S. (ur.) (1995.). 110 godina rada Zemaljskog zavoda za gluhoonijemu djecu - obol utemeljenju i razvitku hrvatske defektologije. Centar za odgoj i obrazovanje "Slava Raškaj", Zagreb.</li> <li>• Hunt, J. (1861.). Stammering and Stuttering, their nature and treatment. London. <a href="https://books.google.hr/books?id=PRsDAAAAQAAJ&amp;printsec=frontcover&amp;dq=A+History+of+the+Treatment+of+Speech+Disorders&amp;hl=en&amp;sa=X&amp;ved=2ahUKewjuqpKd053zAhVEs4sKHZd6DnYQuwV6BAgDEAY#v=onepage&amp;q&amp;f=false">https://books.google.hr/books?id=PRsDAAAAQAAJ&amp;printsec=frontcover&amp;dq=A+History+of+the+Treatment+of+Speech+Disorders&amp;hl=en&amp;sa=X&amp;ved=2ahUKewjuqpKd053zAhVEs4sKHZd6DnYQuwV6BAgDEAY#v=onepage&amp;q&amp;f=false</a></li> <li>• Preus, A. (1994). Stuttering Therapy in 1837 and a young boy's dramatic experience. Folia Phoniatr Logop, 46, 254-259.</li> <li>• Radovančić, B. (2004.). Crtrice za povijest hrvatske surdologije. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb.</li> <li>• Wollock, J. (1990). Communication disorder in renaissance Italy: An unreported case analysis by Hieronymus Mercurialis (1530-1660). Journal of Communication Disorders, 23, 1-30.</li> </ul>	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Za redovito prisustvovanje nastavi student dobiva cjelokupni iznos udjela u ECTS bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Na predavanjima i seminarima, e-mailom, mrežne stranice studija.	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
Osobno na predavanjima i seminarima, na dogovorenim konzultacijama, e-mailom.	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Usmeni završni ispit.	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	7.2.2023. i 21.2.2023.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	29.6.2023. i 13.7.2023.
Jesenski izvanredni	6.9.2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	

Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija  
Sveučilište u Rijeci  
Akademska godina 2022. / 2023.

DATUM	NAZIV TEME
6.10.2022.	Uvodno i općenito o važnosti povijesti logopedije za razumijevanje današnjice
13. 10.2022.	Jezično-govorni poremećaji i njihovi tretmani u starom i srednjem vijeku
20. 10.2022.	Jezično-govorni poremećaji i njihovi tretmani od renesanse do kraja 19. st.
27. 10.2022.	Utjecaj Srednje Europe na Sjevernu Ameriku
3.11.2022.	Definiranje logopedске struke
10. 11.2022.	Utemeljenje strukovnih asocijacija u svijetu
17. 11.2022.	Školovanje logopeda u svijetu
24. 11.2022.	Razvoj logopedске znanosti
1.12.2022.	Pioniri logopedije u Hrvatskoj 1
8. 12.2022.	Pioniri logopedije u Hrvatskoj 2
15. 12.2022.	Organizacija logopedске djelatnosti u Hrvatskoj
22. 12.2022.	Školovanje logopeda u Hrvatskoj
12.1.2023.	Povijest strukovnog organiziranja logopeda u Hrvatskoj
19. 1.2023.	Suradnja struke i korisnika
26.1.2023.	Doprinos hrvatske logopedije

## Godina 3, Semestar V.

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Fenomenologija oštećenja sluha
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	14,15 - 18,00 MAT 027, a od 08,15 - 12,00 MAT 360
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Adinda Dulčić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru
Telefon	0914110362
e-mail	adinda.dulcic@gmail.com
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>Anatomija uha i fiziologija slušanja; karakteristike akustičkog podražaja i i posebnosti rehabilitacije slušanja i govora prema vrstama oštećenja</li> <li>Klasifikacije oštećenja sluha. Različite metode, pristupi i postupci u rehabilitaciji slušanja i govora: klasična i suvremena oralna metoda, integralna rehabilitacija i dr.</li> <li>Govorno-jezični i psihomotorni razvoj djece s oštećenjem sluha</li> <li>Odgovaj i obrazovanje te sustavi komunikacije u osoba oštećena sluha.</li> <li>Posebni rehabilitacijsko-edukacijski postupci u radu s djecom os oštećenjem sluha: fonetski ritmovi (stimulacije pokretom, glazbene stimulacije), dramatizacija, audio-vizualna-globalno-strukturalna metoda (AVGS), piktografija</li> <li>Gluho dijete u obitelji: rane interakcije, razvoj privrženosti i emocionalni razvoj djece s oštećenjem sluha</li> <li>Rane intervencije i podrška obitelji i zajednici te socijalni razvoj djece s oštećenjem sluha</li> <li>Inkluzivni odgoj i obrazovanje djece oštećena sluha</li> <li>Zamjenska komunikacija i kultura gluhih</li> <li>Povezanost jezika i mišljenja. Osnove slušno – govorne rehabilitacije uz primjenu elektroakustičkih uređaja u rehabilitaciji slušanja govora</li> <li>Kohlearna implantacija - preoperativna I postoperativna rehabilitacija djece s umjetnom pužnicom</li> <li>Viševrsne teškoće u razvoju: oštećenje sluha i intelektualne teškoće, oštećenja vida, poremećaji iz autističnog spektra, cerebralna paraliza</li> </ol>	

13. Modeli potpore inkluzivnom odgoju i obrazovanju djece oštećena sluha 14. Razvoj kreativnosti u djece s oštećenjem sluha 15. Senzibilizacija okoline za inkluziju osoba s oštećenjem sluha			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Kolegij uvodi studente u područje surdologije i surdopedagogije, pružajući uvid u komunikacijske, psihološke, sociološke i edukacijsko-rehabilitacijske aspekte oštećenja sluha s ciljem boljeg razumijevanja postupaka i načela edukacije, (re)habilitacije i inkluzije te djece. Tijekom seminara, prikazima relevantnih publikacija s područja oštećenja sluha, potkrijepit će se, proširiti i produbiti spoznaje koje su studenti stekli na predavanjima.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon odslušanog i položenog ispita iz ovog predmeta student će moći: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. opisati i obrazložiti obilježja govorno-jezičnog razvoja u djece s oštećenjem sluha koji su korisnici slušnih pomagala ili kohlearnog implantata;</li> <li>2. objasniti ulogu vizualne i auditivne percepcije govora u komunikaciji osoba s oštećenjem sluha, procese jezične obrade te subjektivne i objektivne čimbenike o kojima ona ovisi;</li> <li>3. objasniti razliku između različitih oblika sustava komunikacije; objasniti kulturološki model gluhoće i navesti rezultate lingvističkih, neurolingvističkih, psiholingvističkih i edukacijsko-rehabilitacijskih istraživanja koja su doprinjela prepoznavanju važnosti rane dijagnostike i odgovarajućeg oblika rehabilitacije</li> <li>4. navesti i objasniti osnovne značajke spoznajnog, emocionalnog i socijalnog razvoja te motoričkih sposobnosti djece s oštećenjem sluha;</li> <li>5. opisati i obrazložiti značajke različitih pristupa u edukaciji i rehabilitaciji gluhe djece.</li> </ol>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x	x	x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi	0,5	10	
Pohađanje nastave	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja	0,5	10	
Završni ispit	3,5	70	
UKUPNO	5	100	
<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		

1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
<b>IV. LITERATURA</b>	
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Marn, B. (2012). Rano otkrivanje oštećenja sluha u djece u Hrvatskoj – probir i dijagnostika. <i>Paediatrica Croatica</i>, 56(1), 195-201</li> <li>- Radovančić, B. (1995): 110 godina zemaljskog zavoda za gluho-nijeme – poglavlje o povijesti školstva za gluhe.</li> <li>- Borković, Lj. (2004). Neuro-psiho-lingvistička osnova slušanja. Hrvatska verbotonalna udruga. Zagreb (odabrana poglavlja)</li> <li>- Bonetti, L., Kuhn, Ni., Franić, J., (2012). Ostanite uključeni: Priručnik za nove korisnike slušnih pomagala, Zagreb: Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba, 2012 (priručnik)</li> <li>- Dulčić, A., Tadić, I. (2015). SUVAG i inkluzivni pristup – Verbotonalna metoda i Guberinina misao u primjeni // <i>Socijalna misao</i>, 88 (2015), 4; 46-63</li> <li>- Dulčić, A. (2018). (Ur.). Translacijski pristup u dijagnostici rehabilitaciji slušanja i govora. Poliklinika SUVAG – Zagreb. Zagreb. (odabrana poglavlja)</li> <li>- Flexer, C. (1999): <i>Facilitating hearing and listening in young children</i>. New York: Singular</li> <li>- Herljević, I. (1996): <i>Progovori! (Postupci slušno-govornog osposobljavanja djece s težim slušnim oštećenjima)</i>. Školska knjiga, Zagreb</li> <li>- Ljubešić, M. (2001): Rana komunikacija i njezina uloga u učenju i razvoju djeteta. <i>Dijete i društvo</i>, 3, 261-278</li> <li>- Martinković, Z., Bonetti, L., Milković, M. (2018). Bimodalna logopedijska intervencija za gluho dijete s kohlearnim Implantom – prikaz slučaja. <i>Logopedija</i></li> <li>- Owens, R.E. (2014). <i>Language Development: An Introduction</i>. Edinburg, Pearson Education Limited. (odabrana poglavlja)</li> <li>- Pavičić Dokoza, K. (2021). Verbotonalni razgovori. Poliklinika SUVAG – Zagreb. Zagreb. (odabrana poglavlja)</li> <li>- Pribanić, Lj., Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. <i>SUVAG</i> 9,1, 11-15</li> <li>- Radić, I., Bradarić-Jončić, S. i Farago, E. (2008). Leksičko znanje mladeži oštećena sluha. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, 1</li> <li>- Radovančić, B. (1995): <i>Osnove rehabilitacije slušanja i govora</i>. SOOS i Fakultet za defektologiju, Zagreb</li> <li>- <i>Rulenkova, L. (2015). Kako malo gluho dijete naučiti slušati i govoriti. Poliklinika SUVAG. Zagreb.</i></li> <li>- Stančić, V. i Ljubešić, M. (1994): <i>Jezik, govor, spoznaja</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada (sveučilišni udžbenik)</li> <li>- Šmit, M. B. (2001): <i>Glazbom do govora</i>. Zagreb: Naklada Haid. Str. 1.-52</li> </ul>	
<b>IZBORNA LITERATURA</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bradarić-Jončić, S. (1997): Vizualna percepcija govora i gluhoća. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, br. 2; 119 – 133</li> <li>- Flass, O., Škarić, I. (1992): <i>Rehabilitacija malog gluhog djeteta</i>. Zagreb. SUVAG. Str. 1.- 81</li> <li>- Pribanić, Lj. (2001): Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta. <i>Dijete i društvo</i>. 3, 279-291</li> <li>- Dulčić, A., Kondić, Lj. (2002): <i>Djeca oštećena sluha: priručnik za roditelje i udomitelje</i>. Alinea, Zagreb</li> <li>- Bradarić-Jončić, S. (1997): Vizualna percepcija govora i gluhoća. <i>Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja</i>, br. 2; 119 – 133</li> </ul>	

<p>istraživanja, br. 2; 119 – 133</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Jelić, S. ((2014). Priručnik za rad s osobama s komunikacijskim teškoćama u redovnom odgojno – obrazovnom sustavu. Centar za odgoj obrazovanje „Slava Raškaj“ Zagreb. Zagreb</li> <li>- Preisler, G. (2003): Kohlearni implantati u gluhe djece. Tisak Vijeća Europe</li> <li>- Pribanić, Lj., Andrijević, L. (2004): Primjena "Komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) – riječi i geste" kod gluhe djece. SUVAG 9,1, 11-15</li> </ul>	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
<p>Pohađanje nastave je obavezno, u dogovorenim terminima. Dopuštena su tri opravdana izostanka. Nastava će se izvoditi „u živo“, osim ako posebnim odlukama neće biti drugačije određeno ili iz drugih objektivnih razloga.</p>	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
<p>Studenti će biti informirani usmenim i pismenim putem.</p> <p>Usmeno informiranje odvijaće se tijekom predavanja, seminara, konzultacija i (po potrebi) telefonski.</p> <p>Pismeno informiranje će se redovito odvijati putem e-maila.</p>	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
<p>Kontaktiranje nastavnica će se odvijati usmenim (neposredno ili putem telefona) i pismenim putem (putem e-maila).</p>	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
<p>Ispit će se polagati u pismenom obliku „u živo“ ili ( iznimno) online.</p>	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b></p> <p>Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	01.02. – 15 sati: 15.02. u 15 sati
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>

<b>05.10.2022.</b> (14,15 – 18,00) 2 – P 2 – P	Anatomija uha i fiziologija slušanja; karakteristike akustičkog podražaja i i posebnosti rehabilitacije slušanja i govora prema vrstama oštećenja
	Klasifikacije oštećenja sluha. Različite metode, pristupi i postupci u rehabilitaciji slušanja i govora: klasična i suvremena oralna metoda, integralna rehabilitacija i dr.
<b>06.10.2022.</b> (08,15 – 12,00) 2 - P 2 -P	Govorno-jezični i psihomotorni razvoj djece s oštećenjem sluha
	Odgoj i obrazovanje te sustavi komunikacije u osoba oštećena sluha.
<b>19.10.2022.</b> (14,15 – 18,00) 2 - P 2 - P	Posebni rehabilitacijsko-edukacijski postupci u radu s djecom os oštećenjem sluha: fonetski ritmovi ( stimulacije pokretom, glazbene stimulacije), dramatizacija, audio-vizualna-globalno-strukturalna metoda (AVGS), piktografija
	Gluho dijete u obitelji: rane interakcije, razvoj privrženosti i emocionalni razvoj djece s oštećenjem sluha
<b>20.10.2022.</b> (08,15 – 12,00) 2 – P 2 - S	Rane intervencije i podrška obitelji i zajednici te socijalni razvoj djece s oštećenjem sluha
	Prikaz znanstveno utemeljenih postupaka u rehabilitaciji osoba s oštećenjem sluha - S Oralno- glasovni govor i znakovni jezik – profesionalni izazovi, izazovi osobnog izbora i rehabilitacijskih postignuća - S
<b>09.11.2022.</b> (14,15 – 18,00) 2 – P 2 - S	Inkluzivni odgoj i obrazovanje djece oštećena sluha
	Stimulacije pokretom u rehabilitaciji slušanja i govora - S Glazbene stimulacije u rehabilitaciji slušanja i govora - S
<b>10.11.2022.</b> (08,15 – 12,00) 2 – P 2 - S	Zamjenska komunikacija i kultura gluhih
	Slušna pomagala i rehabilitacijski postupci te evaluacija postignuća - S Umjetna pužnica: DA ili NE (zašto, kada, kriteriji – rehabilitacija, komunikacija, postignuća - S
<b>14.12.2022.</b> (14,15 – 18,00) 2 – P 2 - S	Povezanost jezika i mišljenja. Osnove slušno – govorne rehabilitacije uz primjenu elektroakustičkih uređaja u rehabilitaciji slušanja govora
	Senzorna integracija u rehabilitaciji osoba s oštećenjem sluha - S Dječja prava i opća ljudska prava u kontekstu oštećenja sluha - S
<b>15.12.2022.</b> (08,15 – 12,00) 2 – P 2 - S	Kohlearna implantacija - preoperativna I postoperativna rehabilitacija djece s umjetnom pužnicom
	Rehabilitacija i obilježja komunikacije osoba oštećena sluha kroz različite sustave komunikacije (dijagnostika, odgoj i obrazovanje, opismenjavanje, zapošljavanje, inkluzija) - S Etička načela u radu s djecom i odraslima oštećena sluha (rehabilitacija, edukacija,



	inkluzija) - S
<b>11.01.2023.</b> (14,15 – 18,00) 2 – P 2 - S	Viševrsne teškoće u razvoju: oštećenje sluha i intelektualne teškoće, oštećenja vida, poremećaji iz autističnog spektra, cerebralna paraliza  Kultura gluhih u kontekstu ljudskih prava i inkluzivnog pristupa - S Uloga niskih frekvencija u rehabilitaciji slušanja i govora osoba oštećena sluha - S
<b>12.01.2023.</b> (08,15 – 12,00) 2 – P 2 - S	Modeli potpore inkluzivnom odgoju i obrazovanju djece oštećena sluha  Socio – emocionalni razvoj djeteta oštećena sluha - S Psihomotorni razvoj djeteta oštećena sluha i govorno – jezični razvoj - S
<b>25.01.2023.</b> (14,15 – 17,00) 2 – P 1 - S	Razvoj kreativnosti u djece s oštećenjem sluha  Dijete oštećena sluha u obitelji čujućih roditelja i roditelja s oštećenjem sluha – osobitosti razvoja i komunikacije - S
<b>26.01.2023.</b> (09,15 – 11,00) 2 – P	Senzibilizacija okoline za inkluziju osoba s oštećenjem sluha

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Razvojni jezični poremećaji
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijedom, 10.15 – 13.00; Sveučilišni odjeli, učionica INFO 358
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Kelić
Kabinet	Logopedija, 40
Vrijeme za konzultacije	Nakon predavanja srijedom od 13.00 (uz prethodnu najavu) ili po dogovoru
Telefon	
e-mail	maja.kelic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	mr.sc. Silvana Bilonić Milošević, mag.log. Lana Kologranić Belić, mag.log. Ivana Miler, mag.log. Lea Dobrec, mag.log.
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	Po dogovoru

Telefon			
e-mail	Kontakti će biti navedeni u rasporedu za vježbe		
<b>II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA</b>			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
<p>Određivanje osnovnog pojmovlja (razvojni poremećaji vs stečeni poremećaji; kašnjenje vs poremećaj; teškoća vs poremećaj); Etiologija jezičnih poremećaja; Simptomatologija genetski i neurološki uzrokovanih jezičnih poremećaja te poremećaja nepoznate etiologije; terapijska načela jezičnih poremećaja; obrazovne potrebe djece i mladih s jezičnim poremećajima.</p>			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Cilj je kolegija upoznati studente s jezičnim poremećajima različite etiologije te ih osposobiti za njihovo prepoznavanje, postavljanje terapijskih i obrazovnih ciljeva.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
<p>Nakon odslušane nastave i ostvarenih svih obaveza na kolegiju student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nabrojiti i objasniti simptomatologiju razvojnih poremećaja s obzirom na njihovu etiologiju</li> <li>• Naveći i objasniti uključujuće i isključujuće kriterije razvojnog jezičnog poremećaja</li> <li>• Objasniti i zastupati različite teorijske postavke uzroka jezičnih poremećaja</li> <li>• Definirati i oblikovati terapijske dugoročne i kratkoročne ciljeve</li> <li>• Pripremiti odgovarajući obrazovni program</li> </ul>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x		x	x
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
		x	vježbe
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Pohađanje i aktivnost na nastavi: predavanja	3	35	
Pohađanje i aktivnost na nastavi: vježbe	1	15	
Kontinuirana provjera znanja	2	20	
Završni ispit	1	30	
UKUPNO	6	100	
<p>Rad studenta će biti vrednovan kroz (A) pohađanje i aktivnost na nastavi, (B) kontinuiranu provjeru znanja i (C) završni ispit što uključuje:</p> <p>Ad A.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Zadatak u paru</b> vrednovan s maksimalno 15 bodova</li> <li>• <b>Zadatak u skupini</b> vrednovan s maksimalno 20 bodova</li> <li>• <b>Izvještaj s vježbi</b> vrednovan s maksimalno 15 bodova</li> </ul> <p>Ad B.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Dva kratka individualna osvrta</b> svaki vrednovan s maksimalno 10 bodova</li> </ul> <p>Ad C.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Završni ispit</b> vrednovan s maksimalno 30 bodova, pri čemu je na ispitu potrebno postići</li> </ul>			

minimalno 18 bodova (60%).	
Studenti koji nisu zadovoljni uspjehom, odnosno brojem ocjenskih bodova mogu izaći na usmeni ispit.	
Ocjena	Preddiplomski studij
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Roth, F. P. &amp; Worthington, C. K. (2001) - Treatment resource manual for Speech and Language Pathology. Delmar: Thompson Learning.</li> <li>McCauley, R. J., Fey, M. E., i Gillam, R. B. (Eds.). (2017). Treatment of language disorders in children. Paul H. Brookes Pub. - drugo izdanje</li> <li>Law, J., McKean, C., Murphy, C. A., i Thordardottir, E. (Eds.). (2019). Managing children with developmental language disorder: Theory and practice across Europe and beyond. Routledge.</li> <li>Odabrani članci</li> </ul>	
IZBORNA LITERATURA	
Odabrani članci	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Pohađanje nastave je obavezno. Student smije izostati 30% od predviđenog broja sati predavanja i vježbi. Studenti koji izostanu više od 30% jednog od oblika nastave neće imati pravo pristupiti ispitu. Predavanja se izvode uživo, osim odabranih tema kao što je naznačeno u rasporedu, koje će se izvoditi online. Vježbe se izvode hibridno, prema rasporedu.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
konzultacije, mrežne stranice kolegija, elektronička pošta	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
elektroničkom poštom - isključivo porukom potpisanom punim imenom i prezimenom na konzultacijama uz prethodni dogovor	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Rad studenta je vrednovan kroz aktivnost na nastavi, kontinuiranu provjeru znanja i završni ispit. Studenti imaju pravo izaći na usmeni ispit ukoliko nisu zadovoljni stečenim ocjenskim bodovima.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p><b>Akademska čestitost</b></p> <p>Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	

ISPITNI ROKOVI		
Zimski	6. veljače 2023. 20. veljače 2023.	
Proljetni izvanredni		
Ljetni		
Jesenski izvanredni		
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)		
DATUM	NAZIV TEME	
	Predavanja	Obaveze studenata
1. tjedan (5.10.)	Uvodno predavanje, podjela zadataka Uvod u RJP, povijesni prikaz, terminologija i kriteriji	
2. tjedan (12.10.)	Uvod u RJP, povijesni prikaz, terminologija i kriteriji <i>Asinkrona nastava</i>	Predati kratki osvrt I. (do 19.10.)
3. tjedan (19.10.)	Osnovna jezična obilježja RJP-a, vrste RJP-a, teorijski pristupi <i>Asinkrona nastava</i>	Predati kratki osvrt II. (do 26.10.)
4. tjedan (26.10.)	Osnovna jezična obilježja RJP-a, vrste RJP-a, teorijski pristupi	
5. tjedan (02.11.)	Teorije uzroka RJP-a Nejezične teškoće i JP (gost predavač Iva Tadić, mag.psih.)	
6. tjedan (9.11.)	Posebne teme u JP-u: Zadatak u paru Parovi 1-7 <i>Nastava je online.</i>	Predati Zadatak u paru
7. tjedan (16.11.)	Posebne teme u JP-u: Zadatak u paru Parovi 8-15 <i>Nastava je online.</i>	Predati Zadatak u paru
8. tjedan (23.11.)	Terapije i programi: strategije, planiranje terapije, otpuštanje s terapije, doziranje terapije, sustavi podrške	
9. tjedan (30.11.)	Terapije i programi: Uloga roditelja	
10. tjedan (07.12.)	Terapije i programi: Verbotonalni pristup (gost predavač, predavanje prema dogovoru)	
11. tjedan (14.12.)	Terapije i programi: Zadatak u skupini Skupina I Skupina II	Predati Zadatak u skupini
12. tjedan (21.12.)	Terapije i programi: Zadatak u skupini Skupina III Skupina IV	Predati Zadatak u skupini

13. tjedan (11.01.)	Terapije i programi: Zadatak u skupini Skupina V Skupina VI	Predati Zadatak u skupini
14. tjedan (18.01.)	Jezični poremećaj u praksi – Sinteza vježbi	Predati Izvještaj s vježbi
15. tjedan (25.01.)	Ispit	

### I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija	Poremećaji tečnosti govora
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	45+0+15
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	utorkom od 12.15 do 16.00 sati, učionica 138 FFRI
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Suzana Jelčić Jakšić
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	prema dogovoru
Telefon	+385 99 7007917
e-mail	suzanajj@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	

### II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA

#### SADRŽAJ KOLEGIJA

Razvoj i razlikovanje netečnosti. Normalne netečnosti. Mucanje: terminologija, povijesni razvoj. Obilježja mucanja i simptomatologija. Teorije mucanja. Definicije mucanja. Epidemiologija mucanja. Vrste mucanja. Multidimenzionalni pristup mucanju. Brzopletosti: terminologija i definicije. Etiologija i simptomatologija brzopletosti. Stanja i oboljenja u kojih se javljaju poremećaji tečnosti govora.

#### CILJEVI KOLEGIJA

Stjecanje znanja o vrstama i pojavnosti netečnosti govora. Studenti će usvojiti temeljna teorijska znanja o mucanju i brzopletosti, uključujući razvojne, genetske, bihevioralne i kognitivne komponente.

#### OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Nakon ispunjenih svih obveza na predmetu, studenti će moći:  
- opisati simptome normalne netečnosti i različitih vrsta poremećaja tečnosti govora

<ul style="list-style-type: none"> <li>- razumjeti etiologiju poremećaja tečnosti govora</li> <li>- razumjeti važnost epidemioloških podataka o mucanju i brzopletosti</li> <li>- prepoznati emocionalne, ponašajne i spoznajne komponente mucanja i brzopletosti</li> <li>- prepoznati utjecaj drugih jezično-govornih poremećaja na mucanje</li> <li>- razumjeti nasljednu osnovu mucanja</li> <li>-razumjeti odstupanja središnjeg živčanog sustava povezana s netečnim govorom</li> </ul>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
<b>x</b>		<b>x</b>	
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Vježbe</b>
			<b>x</b>
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi	1	10	
Pohađanje nastave	2	20	
Kontinuirana provjera znanja	-	-	
Završni ispit	2	70	
UKUPNO	5	100	
<b>OCJENA</b>			
<b>OCJENA</b>	<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lickley, Robin (2017) <i>Disfluency in typical and stuttered speech</i>. In: Fattori sociali e biologici nella variazione fonetica - Social and biological factors in speech variation. Studi AISV (3). Officinaventuno, Milano, pp. 373-387. ISBN 978-88-97657-19-4.</li> <li>• Onslow, M. (2022 August). Stuttering and its treatment: Eleven lectures. Australian Stuttering Research Centre, University of Technology Sydney (<a href="https://www.uts.au/asrc/resources">https://www.uts.au/asrc/resources</a>) - odabrana poglavlja</li> <li>• Van Zaalen, Y. , &amp; Reichel, I. (2015). Cluttering: current views on its nature, diagnosis, and treatment. Bloomington, IN: iUniverse. (odabrana poglavlja)</li> <li>• Sardelić, S., Brestovci, B., Heđever, M. (2001). Karakteristične razlike između mucanja i drugih poremećaja fluentnosti govora. <i>Govor</i>, 28, 45-60.</li> </ul>			
<b>IZBORNA LITERATURA</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Bloodstein, O. i Bernstein Ratner, N. (2008): A handbook on stuttering (six edition). Thomson Delmar Learning, Australia ., UK, US.</li> <li>• Galić-Jušić, I. (2021). Mucanje: Etiologija, dijagnostika, intervencije. Naklada Slap, Jastrebarsko.</li> <li>• Guitar, B. (2014): Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment. Lippicott Willams &amp; Wilkins, Australia.</li> <li>• Van Zaalen-op 't Hof, Y., Wijnen, F., &amp; De Jonckere, P. H. (2009). Differential diagnostic</li> </ul>			

characteristics between cluttering and stuttering—Part one. <i>Journal of Fluency Disorders</i> , 34, 137–154.	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Za redovito prisustvovanje nastavi student dobiva cjelokupni iznos udjela u ECTS bodovima koji je predviđen za pohađanje nastave.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Na predavanjima, e-mailom, mrežne stranice studija.	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
Osobno na predavanjima, na dogovorenim konzultacijama, e-mailom.	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Završni usmeni ispit.	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i>.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	8.2.2023. i 22.2.2023.
Proljetni izvanredni	
Ljetni	28.6.2023. i 12.7.2023
Jesenski izvanredni	13.9.2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
4.10.2022.	Normalne netečnosti; Pregled poremećaja tečnosti govora; Terminologija
11.10.2022.	Definicije mucanja; Opis i distribucija trenutaka mucanja; Identificiranje mucanja
18.10.2022.	Etiologija mucanja: pregled teorija; Epidemiologija mucanja
25. 10.2022.	Rano i trajno mucanje; Uvjeti koji smanjuju mucanje; Komorbiditeti
8.11.2022.	Mucanje i genetika; Odstupanja neuralnog procesuiranja,
15. 11.2022.	Kognitivni i emocionalni faktori povezani s mucanjem
22. 11.2022.	Stavovi prema osobama koje mucaju; Utjecaj mucanja na osobe koje mucaju
29. 11.2022.	Mucanje i socijalna anksioznost
6.12.2022.	Stavovi osoba koje mucaju prema govornoj komunikaciji

13. 12. 2022.	Istraživanja mucanja u hrvatskom jeziku; Zaključno o mucanju
20. 12. 2022.	Brzopletost: definicije, etiologija, epidemiologija
10. 1. 2023.	Identificiranje brzopletosti; Komorbiditeti; Zaključno o brzopletosti
17. 1. 2023.	Ostali poremećaji tečnosti govora; Stanja i oboljenja uz koje se javljaju poremećaji tečnosti govora
24. 1. 2023.	Zaključno o poremećajima tečnosti govora

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Statistika 2
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+30
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom od 12:00 do 15:00, UFRI 238 i 233
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	izv.prof.dr.sc. Darko Lončarić
Kabinet	UFRI 375
Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom od 10:30 do 12:00
Telefon	051 265 804
e-mail	dloncaric@ufri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
Jednostavni statistički modeli usporedbe parametara za dvije (t-test i neparametrijske zamjene) ili više (ANOVA i neparametrijske zamjene) nezavisnih i zavisnih skupina rezultata. Jednostavni statistički modeli utvrđivanja povezanosti za dvije kvantitativne varijable (bivarijatne korelacije) i bivarijatna regresijska analiza prognoze rezultata u kriterijskoj (zavisnoj) varijabli temeljem jedne prediktorske (nezavisne) varijable.	
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>	
Osposobiti studente za razumijevanje i primjenu statističkih postupaka za obradu i interpretaciju statističkih podataka u području bivarijantne statistike.	
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>	
Nakon uspješnog završetka studijskih obveza na predmetu očekuje se da studenti razviju ove opće kompetencije:	
1. sposobnost analiziranja i sintetiziranja;	



2. sposobnost učenja rješavanjem problema;
3. sposobnost primjene znanja u praksi;

Od specifičnih ishoda, očekuje se da će studenti:

1. samostalno osmisлити i dizajnirati jednostavnije istraživačke nacрте empirijskih istraživanja;
2. primijeniti primjerene statističke postupke obrade i analize empirijskih podataka te interpretirati dobivene rezultate.
3. pokazati mogućnost korištenja računalnog programa za potrebe izrade i interpretacije jednostavnih statističkih modela.

#### NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			Vježbe

#### III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Aktivnost na nastavi		
Pohađanje nastave	2	20
Kontinuirana provjera znanja	1,5	50
Završni ispit	1,5	30
UKUPNO		

OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova

#### IV. LITERATURA

##### OBVEZNA LITERATURA

- Goss-Sampson, M. A. (2022). *Statistical Analysis in JASP 0.16.1: A Guide for Students*. ([link](#)).
- Navarro, D.J., Foxcroft, D.R., & Faulkenberry, T.J. (2019). *Learning Statistics with JASP: A Tutorial for Psychology Students and Other Beginners*. ([link](#))
- Field A. (2018.) *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. Sage. ([web](#))
- Petz, B., Kolesarić, V., Ivanec D. (2012). *Petzova statistika: Osnove statističke metode za ne matematičare*. Naklada Slap.
- Horvat, J. i Mijoč, J. (2019). *Istraživački SPaSS*. Naklada Ljevak.

##### IZBORNA LITERATURA

- Argyrous, G. (2006) *Statistics for research : with a guide to SPSS* Sage Pub. 2nd ed, Reprinted
- Field A. (2016) *An adventure in statistics : the reality enigma* Sage, cop.
- Kolesarić V., Petz B. (2003), *Statistički rječnik tumač statističkih pojmova* Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Mejovšek M. (2013) *Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima* Naklada

Slap Milas, G. (2009) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima Naklada Slap 2. izd. Mužić, V. (1997) Metodologija pedagoških istraživanja. Sarajevo: Svjetlost (drugi dio: pedagoška statistika). Privitera, Gregory J. (2015) Statistics for the behavioral sciences, Sage cop. 2nd ed Šošić, I., i Serdar, V. (2000) Uvod u statistiku (bilo koje izdanje). Zagreb: Školska knjiga., Tokunaga, H. T. (2016) Fundamental statistics for the social and behavioral sciences, Sage, cop.	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Pohađanje nastave je obavezno. Studenti koji izostanu više od 30% od predviđenog fonda sati nemaju mogućnost pristupa ispitu.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Studenti će dobiti informacije tijekom nastave. Ukoliko izostanu s nastave obavezni su informirati se kod kolega i na konzultacijama. Izvan nastave studenti će o predmetu biti prvenstveno informirani preko glavnog foruma na kolegiju za e-učenje. Važnije informacije studenti će naći i na oglasnoj ploči i web stranicama studijskog programa.	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
Studenti mogu kontaktirati s nastavnikom osobno tijekom nastave i konzultacija. Također, mogu ga kontaktirati telefonski za vrijeme konzultacija na fakultetu i preko foruma za konzultacije na sustavu za e-učenje, na kojem mogu očekivati odgovor u terminu konzultacija. Forum za konzultacije je najpoželjniji način konzultacija jer tako svi studenti vide postavljeno pitanje i odgovor.	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Završni pismeni ispit uz primjenu stečenog znanja provedbom i interpretacijom rezultata analize na računalu.	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<b>Akademska čestitost</b> Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i> . Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	
Jesenski izvanredni	
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
1. 06.10.2022.	Upoznavanje s obavezama i uvodno predavanje
2. 13.10.2022.	Inicijalna provjera znanja i vještina; Deskriptivna, inferencijalna statistika i primjena $\chi^2$ testa
3. 20.10.2022.	Osmišljavanje istraživanja; Otvorena znanost; Mjerenje i ostali izvori

Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija  
Sveučilište u Rijeci  
Akademska godina 2022. / 2023.

	kvantitativnih podataka
4. 27.10.2022.	Pregled osnovnih statističkih modela usporedbe skupova rezultata, korelacija i regresijske analize
5. 03.11.2022.	Bivarijatne korelacije (Pearson; Spearman; Kendall)
6. 10.11.2022.	Bivarijatna regresijska analiza
7. 17.11.2022.	Usporedba skupa rezultata i konstante (t-test za jedan uzorak)
8. 24.11.2022.	Usporedba dva ili više nezavisnih skupova rezultata (t-test i jednosmjerna ANOVA za nezavisne skupove rezultata; neparametrijske verzije testova: Mann-Whitney i Kruskal-Wallis; post-hoc testovi)
9. 01.12..2022.	-  -
10. 08.12.2022.	-  -
11. 15.12.2022.	Usporedba dva ili više zavisnih skupova rezultata (t-test i jednosmjerna ANOVA za zavisne skupove rezultata; neparametrijske verzije testova: Wilcoxon i Friedman; post-hoc testovi)
12. 22.12.2022.	-  -
13. 12.01.2023.	-  -
14. 19.01.2023.	Prezentacije pilot-istraživanja po grupama; veličina efekta u istraživanjima i veličina uzorka
15. 26.01.2023.	Zaključni sat i termin za nadoknadu

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Neurolingvistika		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija		
Semestar	5.		
Akademska godina	2022./2023.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	da		
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr.sc. Anita Memišević		
	Kabinet	913 (FFRI)	
	Vrijeme za konzultacije	Četvrtkom: 9:30-10:15 i po dogovoru	
	Telefon		
	e-mail	amemisevic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju	Eva Pavlinušić Vilus		
	Kabinet	403 (PFRI)	
	Vrijeme za konzultacije	po dogovoru	
	Telefon		
	e-mail	eva.pavlinusic@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>			
<ol style="list-style-type: none"> <li>Uvod u neurolingvistiku (I1)</li> <li>Moždane strukture uključene u jezičnu obradu (I1, I3, I4, I5)</li> <li>Metode oslikavanja mozga (I1, I2, I3, I4)</li> <li>Neurološka pozadina slušanja (I1, I2, I3, I4)</li> <li>Neurološka pozadina čitanja (I1, I2, I3, I4)</li> <li>Neurološka pozadina govorenja (I1, I2, I3, I4)</li> <li>Modeli procesiranja jezika (I1, I2, I3, I4)</li> <li>Neurološki uvjetovani poremećaji jezika (I1, I3, I4, I5)</li> </ol>			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Cilj je predmeta upoznati studente s područjem neurolingvistike i osposobiti ih da kritički čitaju neurolingvističku literaturu.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon ispunjenih obveza na predmetu studenti će moći:			
<ol style="list-style-type: none"> <li>Prepoznati i točno koristiti neurolingvističke termine</li> <li>Razlikovati metode oslikavanja mozga</li> <li>Identificirati odgovarajuće metode oslikavanja mozga prikladne za pojedine vrste istraživanja</li> <li>Prosuditi vrijednost znanstvenoga rada/istraživanja iz područja neurolingvistike</li> <li>Razlikovati i opisati razne vrste neurološki uvjetovanih poremećaja jezika</li> </ol>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
X	X		X

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Aktivnost na nastavi			
Pohađanje nastave	1		
Kontinuirana provjera znanja	1	<b>50</b>	
Završni ispit	1	<b>50</b>	
UKUPNO		<b>100</b>	
OCJENA	PREDDIPLOMSKI STUDIJ		
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova		
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
Harley, T. A. (2008). <i>The Psychology of Language: From Data to Theory</i> . Hove/New York: Psychology Press. Recentni znanstveni radovi iz područja neurolingvistike (popis se mijenja svake godine)			
<b>IZBORNA LITERATURA</b>			
<p>Ahlsén, E. (2006). <i>Introduction to Neurolinguistics</i>. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.</p> <p><a href="#">Altmann</a>, G. (1997). <i>The Ascent of Babel: Exploration of Language, Mind and Understanding</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Baddeley, A. (1997). <i>Human Memory: Theory and Practice</i>. Hove/New York: Psychology Press.</p> <p>Bechtel, W. &amp; Graham, G. (Eds.) (1998). <i>A Companion to Cognitive Science</i>. Oxford: Blackwell.</p> <p><a href="#">Eysenck</a>, M. W. &amp; <a href="#">Keane</a>, M. T. (2005). <i>Cognitive Psychology: A Student's Handbook</i>. Hove/New York: Psychology Press.</p> <p>Fodor, J. A. (1996). <i>The Modularity of Mind</i>. Cambridge, MA: MIT Press.</p> <p><a href="#">Garrod</a>, S. C. &amp; <a href="#">Pickering</a>, M. J. (1999). <i>Language Processing</i>. Psychology Press.</p> <p><a href="#">Gaskell</a>, G. (Ed.) (2007). <i>Oxford Handbook of Psycholinguistics</i>. Oxford University Press.</p> <p>Gleitman, L. R., Osherson, D. N. &amp; Liberman, M. (Eds.) (1995). <i>An Invitation to Cognitive Science. Volume 3: Language</i>. Cambridge, MA: The MIT Press.</p> <p>Ingram, J.C. L. (2007). <i>Neurolinguistics: An Introduction to Spoken Language Processing and its Disorders</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p><a href="#">Jackendoff</a>, R. (1994). <i>Patterns in the Mind: Language and Human Nature</i>. Basic Books.</p> <p><a href="#">Jay</a>, T. M. (2002). <i>The Psychology of Language</i>. Prentice Hall.</p> <p><a href="#">Obler</a>, L. K. &amp; Gjerlow, K. (1999). <i>Language and the Brain</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p><a href="#">Pinker</a>, S. (1995). <i>The Language Instinct: The New Science of Language and Mind</i>. Penguin Books.</p> <p><a href="#">Scovel</a>, T. (1998). <i>Psycholinguistics</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Smith, E. &amp; Osherson, D. (Eds.) (1995). <i>An Invitation to Cognitive Science. Volume 3: Thinking</i>. Cambridge, MA: The MIT Press.</p> <p><a href="#">Tomaseello</a>, M. (Ed.) (1998). <i>The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to</i></p>			

<i>Language Structure</i> . Lawrence Erlbaum Associates.	
<a href="#">Tomasello</a> , M. (Ed.) (2002). <i>The New Psychology of Language: Cognitive and Functional Approaches to Language Structure</i> . Vol. 2. Lawrence Erlbaum Associates.	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Studenti su dužni redovito pohađati nastavu.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Putem sustava Merlin i e-mailom-	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
<i>Konzultacije i e-mail.</i>	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Studenti polažu pismeni ispit.	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<b>Akademska čestitost</b>	
Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: <i>Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci</i> te <i>Etički kodeks za studente</i> .	
Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	2. i 23.2.
Proljetni izvanredni	11.2.
Ljetni	
Jesenski izvanredni	4. i 6.9.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
1.	Uvod u neurolingvistiku (AM)
2.	Fiziologija i moždane strukture uključene u jezičnu obradu (AM)
3.	Elektrofiziološke metode istraživanja (EPV)
4.	Hemodinamičke metode istraživanja (AM)
5.	Neurološka pozadina slušanja (AM)
6.	Vizualna pozadina čitanja (AM)
7.	Neurološka pozadina čitanja (AM)
8.	Neurološka pozadina govorenja (EPV)
9.	Modeli jezične obrade 1 (EPV)

10.	Modeli jezične obrade 2 (EPV)
11.	Govornici znakovnog jezika i dvojezični govornici (EPV)
12.	Obilazak laboratorija (EPV)
13.	Praktična radionica 1
14.	Praktična radionica 2

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	<i>Poremećaji glasa i govora u neurodegenerativnim bolestima i mijasteniji gravis</i>
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Katedra za neurologiju
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da – engleski jezik
Nositelj kolegija	Doc.prim.dr.sc. Vladimira Vuletić
Kabinet	Katedra za neurologiju, KBC Rijeka
Vrijeme za konzultacije	utorkom 12-13h
Telefon	051 658 311
e-mail	vladimira.vuletic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Valentino Rački, dr.med.
Kabinet	Katedra za neurologiju, KBC Rijeka
Vrijeme za konzultacije	srijedom 12-13h
Telefon	051 658 311
e-mail	valentino.racki@uniri.hr
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1.Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora</li> <li>2. Neurofiziologija, patofiziologija i patologija -općenito</li> <li>3.Specifičnosti poremećaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti</li> <li>4.Parkinsonova bolest</li> <li>5.Progresivna supranuklearna paraliza</li> <li>6.Kortikobazalna degeneracija</li> <li>7.Multipla sistemska atrofija</li> <li>8.Distonije</li> <li>9.Alzheimerova bolest</li> <li>10.Frontotemporalna demencija</li> </ol>	

<p>11. Lewy body demencija 12. Vaskularna demencija 13. Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis 14. Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...). 15. Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – predavanje i vježbe će održati prof.dr.sc. Zdravko Kulundžić</p>			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
<p>Interdisciplinarnim pristupom upoznati studente s općom problematikom poremećaja glasa i govora, problematikom najčešćih neurodegenerativnih bolesti, dijagnostikom poremećaja glasa i govora i liječenjem, te stvoriti medicinske kadrove, koji će ovladati znanjem i vještinama potrebnim za uspješnu dijagnostiku i liječenje bolesnika s neurodegenerativnim bolestima a posebno liječenje poremećaj glasa i govora, koji ometa njihove socijalne kontakte i narušava kvalitetu života. Tako bi posjedovanjem specifičnih znanja i vještina, postali konkurentniji na tržištu rada.</p>			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
<ul style="list-style-type: none"> <li>- usvojiti iscrpna znanja o građi i funkciji struktura koje sudjeluju kod poremećaja glasa i govora</li> <li>- usvojiti temelje u neurofiziologiji, patofiziologiji, patološkim procesima najčešćih neurodegenerativnih bolesti</li> <li>- upoznati se i raspoznavati kliničke manifestacije s posebnim osvrtom na navedene probleme, kao i suvremenim dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima.</li> <li>- ovladati praktičnim vještinama u izvođenju različitih dijagnostičkih (kao npr. 'bedside' testovi, skale,...) i terapijskih postupaka</li> <li>- znati usporediti kliničku sliku različitih bolesnika s neurodegenerativnim oboljenjima, njihovih dijagnostičkih nalaza (MR mozga, PET CT, DaT Scan, FEES, očekivanim vremenom nastanka poremećaja glasa i govora, prognozom, te mogućnostima liječenja i rehabilitacije</li> </ul>			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
x	x		
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Vježbe</b>
			x
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi	25%	0,5	
Pohađanje nastave	25%	0,5	
Kontinuirana provjera znanja			
Završni ispit	50%	1	
UKUPNO	100%	2	
<b>OCJENA</b>			
<b>PREDDIPLOMSKI STUDIJ</b>			
5 (A)	od 90 do 100 ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75 do 89,9 ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60 do 74,9 ocjenskih bodova		



2 (D)	od 50 do 59,9 ocjenskih bodova
1 (F)	od 0 do 49,9 ocjenskih bodova
<b>IV. LITERATURA</b>	
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>	
<p>1. Vesna Brinar, Zdravko Brzović, Niko Zurak: Neurološka propedeutika. Čakovec. Zrinski doo, 1998.</p> <p>2. Brinar V i sur. <b>Neurologija za medicinare</b>, Medicinska naklada Zagreb, 2009</p> <p>3. Gortan D. Pretraživanje vestibularnog osjetila. U: Bumber Ž, Katić V, Nikšić-Ivančić M, Pegan B, Petric V, Šprem N i sur. Otorinolaringologija. Zagreb: Naklada Ljevak; 2004, str. 89-98.</p>	
<b>IZBORNA LITERATURA</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. M. Flint Beal, Dr Anthony E. Lang, Albert C. Ludolph. Neurodegenerative Diseases: Neurobiology, Pathogenesis and Therapeutics Hardcover. Cambridge 2005.</li> <li>2. Kirshner HS. Language and speech disorders: motor speech disorders: dysarthria and apraxia of speech. In: Daroff RB, Fenichel GM, Jankovic J. Mazziotta JC, eds. <i>Bradley's Neurology in Clinical Practice</i>. 6th ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2012:chap 12B.</li> <li>3. Kortte JH, Palmer JB. Speech and language disorders. In: Frontera WR, Silver JK, Rizzo TD Jr., eds. <i>Essentials of Physical Medicine and Rehabilitation</i>. 3rd ed. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier; 2014:chap 154.</li> <li>4. Katić V, Prgomet D i suradnici, Otorinolaringologija i kirurgija glave i vrata. Zagreb: Naklada Ljevak; 2009, str.41-49.</li> <li>5. Serge Pinto et al. Treatments for dysarthria in Parkinson's disease. <i>Lancet Neurol</i> 2004;3:547-556</li> </ol>	
<b>V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU</b>	
<b>POHAĐANJE NASTAVE</b>	
Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.	
<b>NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA</b>	
Email: <a href="mailto:neurologija@kbc-rijeka.hr">neurologija@kbc-rijeka.hr</a>	
<b>KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA</b>	
<b>NAČIN POLAGANJA ISPITA</b>	
Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci. Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu (pismeno i usmeno).	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
<p><b>Akademska čestitost</b></p> <p>Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente.</p> <p>Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.</p>	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	16.12.2022.

Proletni izvanredni	17.3.2023.
Ljetni	26.6.2023.
Jesenski izvanredni	8.9.2023.
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEMA</b>
<b>21.11. 9.15 – 11.00</b>	Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora -P1 Neurofiziologija, patofiziologija i patologija – općenito – P2
<b>21.11. 11.15 – 13.00</b>	Koje anatomske strukture sudjeluju u procesu stvaranja glasa, govora – V1 Neurofiziologija, patofiziologija i patologija -općenito – V2
<b>25.11. 9.15-12.00</b>	Specifčnosti poremećaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti – P3 Parkinsonova bolest – P4 Progresivna supranuklearna paraliza – P5
<b>25.11. 12.15 – 15.00</b>	Specifčnosti poremećaja glasa i govora kod neurodegenerativnih bolesti – V3 Parkinsonova bolest – V4 Progresivna supranuklearna paraliza – V5
<b>28.11. 9.15 – 11.00</b>	Kortikobazalna degeneracija – P6 Multipla sistemska atrofija -P7
<b>28.11. 11.15 – 13.00</b>	Kortikobazalna degeneracija – V6 Multipla sistemska atrofija – V7
<b>2.12. 9.15-12.00</b>	Distonije – P8 Alzheimerova bolest -P9 Frontotemporalna demencija -P10
<b>2.12. 12.15 – 15.00</b>	Distonije – V8 Alzheimerova bolest -V9 Frontotemporalna demencija – V10
<b>5.1.2 9.15 – 11.00</b>	Lewy body demencija – P11 Vaskularna demencija-P12
<b>5.12. 11.15 – 13.00</b>	Lewy body demencija – V11 Vaskularna demencija-V12
<b>9.12. 9.15-12.00</b>	Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis -P13 Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...) – P14 Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – P15
<b>9.12. 12.15 – 15.00</b>	Amiotrofična lateralna skleroza, Multipla skleroza, Mijastenija gravis -V13 Dijagnostički testovi poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti ('badside' testovi, skale, klinički pregled i uzimanje statusa, MR mozga, PET mozga, SPECT,...) – V14 Liječenje i rehabilitacija poremećaja glasa i govora i neurodegenerativnih bolesti – V15

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Logoped u radu s djecom i adolescentima s poremećajima u ponašanju
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij Logopedija
Semestar	5.
Akademska godina	2022./2023.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom , 14,00 do 17,45 (205 ili na UFRI prema dogovoru); terenska nastava putem volonterskih ugovora u Domu za odgoj Rijeka
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Nataša Vlah
Kabinet	479
Vrijeme za konzultacije	Ponedjeljak 12,30 do 14, uz prethodni dogovor emailom
Telefon	-
e-mail	natasava.vlah@gmail.com
Suradnik na kolegiju	Danka Majić, prof. psiholog, Dom za odgoj Rijeka
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
<b>SADRŽAJ KOLEGIJA</b>	
<p>1. Prepoznavanje i interpretiranje poremećaja u ponašanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-spektar problema u ponašanju u razvojnom diskursu (rizična ponašanja, teškoće u ponašanju, poremećaji u ponašanju) unutar socijalno-ekološkog prostora,</li> <li>- klasifikacije poremećaja u ponašanju (DSM V i MKB 11, Achenbachova klasifikacija, Buhlerova pedagoška klasifikacija, razine rizika i intervencijski spektar prema modelu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu),</li> <li>-poremećaj pažnje s hiperaktivnošću/impulzivnošću (ADHD) kao čimbenik rizika za nastanak rizičnih ponašanja,</li> <li>- komorbiditet specifičnih teškoća u učenju s rizičnim ponašanjima u kontekstu multidisciplinarnе stručne pomoći,</li> <li>-procjena zaštitnih i rizičnih čimbenika u psihosocijalnom okruženju odrastanja djeteta ili adolescenta i njihov međudodnos s organski uvjetovanim oštećenjima (razvojnim teškoćama).</li> </ul> <p>2. Socijalno-komunikacijske intervencije u radu s korisnicima s poremećajima u ponašanju:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- odgojne intervencije primjerene procijenjenim individualnim potrebama i potrebama obitelji,</li> <li>- načela uspostavljanja i održavanja adekvatnog odnosa tijekom intervencijskih postupaka prema djetetu ili adolescentu s poremećajima u ponašanju (i/ili obitelji),</li> </ul>	

- socijalne i komunikacijske vještine logopeda u primjeni odgojnih intervencija u sklopu stručnog logopedskog tretmana djeteta ili adolescenta s poremećajima u ponašanju (i/ili obitelji). -komunikacija s nesuradljivim roditeljima djeteta ili adolescenta s poremećajima u ponašanju			
<b>CILJEVI KOLEGIJA</b>			
Upoznavanje studenta s fenomenološkim aspektima poremećaja u ponašanju, osnovnim bio-psiho-socijalnim obilježjima njihove etiologije kao i temeljnim socijalno-komunikacijskim intervencijama u radu s djecom i adolescentima s poremećajima u ponašanju sa ciljem unapređenja kompetencija u radu s korisnicima koji imaju višestruke teškoće, odnosno unapređenja kvalitete stručnog logopedskog rada u zaštiti prava djece i adolescenata s navedenim posebnim potrebama.			
<b>OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA</b>			
Nakon ispunjenih svih obaveza na predmetu student će moći: 1. Prepoznati i opisati poremećaje u ponašanju djece i adolescenata 2. Interpretirati etiologiju poremećaja u ponašanju koji mogu nastati uslijed organskih oštećenja (ADHD i progredirajuća psihopatološka stanja) i psihosocijalnih razvojnih uvjeta odrastanja 3. Evaluirati osobne i profesionalne kapacitete za nošenje s djecom i adolescentima s poremećajima u ponašanju 4. Upotrijebiti primjerene tehnike za profesionalnu komunikaciju i uspostavljanje/održavanje adekvatnog odnosa s djetetom ili adolescentom s poremećajima u ponašanju kao i njihovim obiteljima			
<b>NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)</b>			
<b>Predavanja</b>	<b>Seminari</b>	<b>Konzultacije</b>	<b>Samostalni rad</b>
X	X		X
<b>Terenska nastava</b>	<b>Laboratorijski rad</b>	<b>Mentorski rad</b>	<b>Ostalo</b>
X			
<b>III. SUSTAV OCJENJIVANJA</b>			
<b>AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE</b>	<b>UDIO U ECTS BODOVIMA</b>	<b>MAX BROJ BODOVA</b>	
Aktivnost na nastavi	2	40	
Pohađanje nastave	2	0	
Kontinuirana provjera znanja	1	30	
Završni ispit	1	30	
UKUPNO	6	100	
<b>IV. LITERATURA</b>			
<b>OBVEZNA LITERATURA</b>			
Koller-Trbović, N. (2005). Participacija korisnika u procesu procjene potreba i planiranja intervencija: socijalnopedagoški pristup / Koller-Trbović, Nivex; Žižak, Antonija (ur.). (2005). Zagreb : Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet			

Koller-Trbović, N., Žižak, A., Jeđud Borić, I. (2011). Standardi za terminologiju, definiciju, kriterije i način praćenja pojave poremećaja u ponašanju djece i mladih. Zagreb: Povjerenstvo za prevenciju poremećaja u ponašanju djece i mladih Vlade RH.

Vlah, N. (2013). Samoprocjena ponašanja adolescenata na različitim razinama poremećaja u ponašanju. Napredak, 154 (1-2), 149-166.

Vlah, N. (2013). Poželjna ponašanja mladih u konfliktima, Zagreb: Biakova d.o.o.

Žižak, A. (2010): Teorijske osnove intervencija – socijalno-pedagoška perspektiva. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

#### IZBORNA LITERATURA

časopisi Kriminologija i socijalna integracija, Ljetopis socijalnog rada, ostali časopisi na Sopus, WoS i CC bazama podataka vezano uz sadržaje kolegija

#### V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

##### POHAĐANJE NASTAVE

Obaveze studenata obuhvaćaju redovito pohađanje nastave, ispunjavanje povjerenih zadataka u okviru dogovorenih rokova i pozitivan rezultat u okviru svakog oblika vrednovanja ishoda.

Terenska nastava će se odvijati u Domu za odgoj Rijeka, prema uvjetima koje ima ustanova kućnim redom i etičkim kodeksom ustanove.

Seminari će se pripremati i izlagati u parovima, prema uputama koji će biti detaljno prezentiran na uvodnom satu kada će biti i odabrane teme seminara. Ocjenski bodovi grupnih diskusija se stječu na seminarima prema kriterijima koji će biti prezentirani na uvodnom satu.

Minimum za prolaz na kolokvij je 10 od 15 bodova. Ukoliko student ne zadovolji kolokvij, imat će priliku pisati popravni kolokvij sve dok uvjet za izlazak na ispit ne bude zadovoljen. Popravni kolokvij se može pisati najviše dva puta i to u tjednu koji slijedi prvi, odnosno drugi izlazak na pokušaj. To vrijedi za oba kolokvija. Uvjet za izlazak na ispit je uspješno zadovoljena oba kolokvija, predano izvješće terenske nastave i predan i obranjen seminar, uz sveukupno prikupljenih 35 bodova na nastavi.

##### NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin

##### KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

natasa.vlah@uniri.hr

##### NAČIN POLAGANJA ISPITA

Provjera ishoda 1. Prepoznati i opisati poremećaje u ponašanju djece i adolescenata: prvi kolokvij (15% ocjene), izvješće kvantitativne i kvalitativne procjene na terenskoj nastavi (obavezno predati; 0% ocjene), završni ispit (30% ocjene)

Provjera ishoda 2. Interpretirati etiologiju poremećaja u ponašanju koji mogu nastati uslijed organskih oštećenja (ADHD i progredirajuća psihopatološka stanja) i psihosocijalnih razvojnih uvjeta odrastanja: drugi kolokvij (15% ocjene), aktivnost na nastavi u vidu grupnih diskusija na seminarima (10% ocjene), završni ispit

Provjera ishoda 3. Evaluirati osobne i profesionalne kapacitete za nošenje s djecom i adolescentima s poremećajima u ponašanju: Refleksivne samoevaluacije vezane uz iskustva na terenskoj nastavi (10% ocjene)

Provjera ishoda 4. Upotrijebiti primjerene tehnike za profesionalnu komunikaciju i uspostavljanje/održavanje adekvatnog odnosa s djetetom ili adolescentom s poremećajima u ponašanju

kao i njihovim obiteljima: nastavnikova ocjena aktivnosti na radionicama socijalnih i komunikacijskih vještina (20% ocjene)	
<b>OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE</b>	
Akademska čestitost Studenti su dužni poštovati načela akademske čestitosti te se upućuju na dokumente Sveučilišta u Rijeci: Etički kodeks Sveučilišta u Rijeci te Etički kodeks za studente. Mole se svi studenti da se odazovu vrednovanju kvalitete nastavnog rada nastavnika i suradnika kako bi se na temelju procjena i sugestija mogla unaprijediti nastava na ovom predmetu. Vrednovanje nastave putem ISVU sustava provodi se aplikacijom „Studomat“ na obrascu definiranom na razini Sveučilišta u Rijeci, a rezultati su anonimni. Više informacija o svim aspektima ovog procesa možete pronaći u Priručniku za kvalitetu studiranja Sveučilišta u Rijeci.	
<b>ISPITNI ROKOVI</b>	
Zimski	30.01.2023. 14:00; 13.02.2023. 14:00
Prolječni izvanredni	24.04.2023. U 14:00
Ljetni	
Jesenski izvanredni	04.09.2023. U 14:00
<b>VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)</b>	
<b>DATUM</b>	<b>NAZIV TEME</b>
03.10.	Uvodno: upoznavanje i predstavljanje izvedbenog plana i programa socijalne i komunikacijske vještine logopeda u primjeni odgojnih intervencija u sklopu stručnog logopedskog tretmana djeteta ili adolescenta s poremećajima u ponašanju (i/ili obitelji).
10.10.	spektar problema u ponašanju u razvojnog diskursu (rizična ponašanja, teškoće u ponašanju, poremećaji u ponašanju) unutar socijalno-ekološkog prostora, procjena zaštitnih i rizičnih čimbenika u psihosocijalnom okruženju odrastanja djeteta ili adolescenta i njihov međudnos s organski uvjetovanim oštećenjima (razvojnim teškoćama).
17.10.	Gost predavač u Domu za odgoj Rijeka Danka Majić, prof. psih. (Vukovarska 49, Rijeka) Posjet Domu za odgoj i dogovori za terensku nastavu putem volonterskih ugovora
24.10.	1. KOLOKVIJ (građivo 10. i 17. 10) klasifikacije poremećaja u ponašanju (DSM V i MKB 11, Achenbachova klasifikacija, Buhlerova pedagoška klasifikacija, razine rizika i intervencijski spektar prema modelu Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu),
31.10.	poremećaj pažnje s hiperaktivnošću/impulzivnošću (ADHD) kao čimbenik rizika za nastanak rizičnih ponašanja
07.11.	2. KOLOKVIJ (građivo 24. i 31.10.) odgojne intervencije primjerene procijenjenim individualnim potrebama i potrebama obitelji,

14.11.	načela uspostavljanja i održavanja adekvatnog odnosa tijekom intervencijskih postupaka prema djetetu ili adolescentu s poremećajima u ponašanju (i/ili obitelji), seminari studenata
21.11.	komunikacija s nesuradljivim roditeljima djeteta ili adolescenta s poremećajima u ponašanju seminari studenata
28.11.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
05.12.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
12.12.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
19.12.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
09.01.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
16.01.	radionice socijalnih i komunikacijskih vještina seminari studenata
23.01.	evaluacijski tjedan; predaja izvješća terenske nastave